

သာရဏီရတနာတော်

မာတိကာ

သာရဏိယတရားတော် မာတိကာ

တရားပလ္လင်ခံ

သာရဏိယ တရားတော် ဥဒ္ဓေသပါဠိတော်

ညီညွတ်ရေးတရား ၆-ပါး

မေတ္တာရှေ့သွား ကံသုံးပါး

တခြားသုံးဝ

(၁) မေတ္တာကာယကံ

(၂) မေတ္တာဝစီကံ

(၃) မေတ္တာမနောကံ

(၄) ဝေပန်ပေးကမ်းခြင်း

(၅) အရိယာနှင့် ကိုယ်ကျင့်တူလျှင်

သီလဝိမံသန ဝတ္ထုဇာတ်

မကောင်းမှုပြုဖို့ ဆိတ်ကွယ်ရာမရှိ

(၆) အရိယာနှင့်ညက်ဖြင့် တူလျှင်

ဆင်းရဲအမှားခြိမ်းပုံ

ဆင်းရဲအမှန်ခြိမ်းပုံ

ကျင့်သူကိုသာ ပညာက ထူတ်ဆောင်ကြောင်း

အရိယမဂ်ပညာရအောင် အားထုတ်ပုံ

သူရမ္မဋ္ဌဝတ္ထု

သာရဏိယ တရားတော် မာတိကာ ပြီး၏။

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် ကောသမ္ဗိယသုတ္တန်လာ

သာရဏီယ တရားတော်

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမာရွတ်ဒေသ၊ မရမ်းတစ်ပင်ရပ်ကွက်၌
၁၃၁၄-ခုနှစ်၊ ဦးတန်ခူးလဆုတ် ၁၂-၁၃ ရက် ညများတွင်
ဟောသည်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

တရားပလ္လင်ခံ

ဒီမရမ်းတစ်ပင်ရပ်ကွက် တရားပွဲမှာ ဟောဖို့ ရည်ရွယ်ထားတဲ့ တရားကတော့ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် ကောသမ္ဗိယ သုတ်မှာမြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ သာရဏီယတရားတော်နှင့် မဟာဝစ္စဝေက္ခဏာ တရားတော်များပင် ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ တရား နှစ်ခုထဲက ဒီကနေ့ည သာရဏီယ တရားတော်ကို စပြီး ဟောရမယ်။ သာရဏီယဆိုတာ အောက်မေ့ဖွယ်လို့ အနက် အဓိပ္ပါယ် ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် သာရဏီယဆိုတာ အောက်မေ့ဖွယ်ကောင်းတဲ့ ဂုဏ်တွေကို ပြဆိုတဲ့တရားပါပဲ။ ဒီသာရဏီယ တရားကို ဒီဗန်ကာယ်ပါထိကဝဂ် သီရိတိသုတ်၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ဥပရိပဏ္ဏသပါဠိ သာမဂါမ သုတ်များမှာလဲ ဟောထားတယ်။ အင်္ဂုတ္တရနိ ကာယ် ဆက္ကနိပါတ်မှာလဲ သာရဏီယ သုတ်ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ ဟောထားတယ်။ ဒီသုတ်ဟာ ရဟန်းရှင်လူတိုင်း နာကြားပြီး ကျင့်သုံးစရာ အလွန်လျော်တဲ့ သုတ်ပါပဲ။ ရှေးဦးစွာ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူတဲ့အတိုင်း ပါဠိဘာသာဖြင့် ရွတ်ဆို ပြီးဟောမယ်။ အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရား ဟောနေတဲ့အနေနဲ့ အာရုံပြုပြီး ရိုသေစွာ နာကြရမယ်။ ယခု စပြီး ဟောတော့ မယ်။

သာရဏီယ တရားတော် ဥဒ္ဓေသပါဠိ

ဆယ်မေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သာရဏီယာ ပိယကရဏာ ဂရုကရဏာ
သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တန္တိ။

ဒီပါဠိကို မြန်မာပြန်ရင်း အဓိပ္ပါယ်ပြောသွားမယ်။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့ ဆ-ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဣမေ ဓမ္မာ-ယခုဟောပြမည့် ဤတရားတို့သည်၊ သာရဏီယာ- မမေ့နိုင်ဘဲ တအောက်မေ့မေ့နှင့် သတိရနေခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဝါ-အောက်မေ့ဖွယ် တရားတို့ပါပေတည်း။ (ယခု ဟောပြမည့် ဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတွေနဲ့ ပြည့်စုံနေလို့ရှိရင် အဲဒီ ပြည့်စုံနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အတူနေဖူးသူတွေ သိကျွမ်းဖူးတဲ့ သူတွေက မမေ့နိုင်ဘဲ အစဉ်အမြဲ သတိရနေကြပါလိမ့်မယ်တဲ့ ဒကာကြွယ်ရ၊ မကောင်းဘူးလား၊ နောက်ပြီးတော့) ပိယကရဏာ-ချစ်ခင်ခြင်းကိုလည်း ပြုတတ်ဖြစ်စေတတ်သော တရားတို့ပါပေတည်း။ (အဲဒီသာရဏီယတရားတွေနဲ့ ပြည့်စုံနေ တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အတူနေပုဂ္ဂိုလ်တွေ သိကျွမ်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ချစ်ခင်ကြ ကြည်ညိုကြပါလိမ့်မယ်တဲ့ ဒကာကြွယ်ရ၊ မကောင်းဘူးလား၊ နောက်ပြီးတော့) ဂရုကရဏာ-ရိုသေလေးစားခြင်းကိုလဲ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဝါ-ရိုသေလေးစားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားတို့ပါပေတည်း။ (အဲဒီ သာရဏီယတရားတွေနဲ့ ပြည့်စုံနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရိုသေလေးစားကြပါလိမ့်မယ် တဲ့၊ လူတွေဆိုတာ အများအားဖြင့် ကိုယ့်ကို ရိုသေလေးစားတာ ကြိုက်ကြတယ်။ မရိုသေ ပြုလုပ်တာကိုတော့ မကြိုက်ကြဘူး။ မရိုသေပြုလို့ ပြောလို့ရှိရင် ငါ့ကို ဒီအကောင်က မရိုသေ ပြုရမလား၊ ပြောရမလားဆိုပြီး စိတ်ဆိုးတတ်ကြတယ်။ ဒီနေရာမှာ စဉ်းစားဆင်ခြင်စရာကတော့ အရိုအသေ ခံချင်တဲ့ သူမှာ ရိုသေထိုက်တဲ့ ဂုဏ်ရှိဖို့က အရေးကြီးတယ် ရိုသေထိုက်တဲ့ ဂုဏ်ရှိမှ သူ့ဂုဏ်ရှိသလောက်ပဲ အများက ရိုသေကြပေလိမ့်မယ်။ ရိုသေထိုက်တဲ့ဂုဏ် မရှိရင်တော့ သူများက မရိုသေကြပေဘူး။ ဒီတော့ ရိုသေထိုက်တဲ့ ဂုဏ်တွေ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ပြည့်စုံဖို့ရာဟာ ကိုယ့်တာဝန်ပဲ မဟုတ်လား။ ဒကာကြွယ်ရ၊ အဲဒီ ပြည့်စုံသင့်တဲ့ ဂုဏ်တွေဟာ ဘာတွေလဲဆိုရင် ယခုဟောမည့် သာရဏီယ တရားတွေပါပဲ။ ဒါကြောင့်) ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဆ-ခြောက်ပါး ကုန်သော၊ ဣမေဓမ္မာ-ဤယခုဟောမည့် ဤဂုဏ်ကျေးဇူးတရားတို့သည်၊ သာရဏီယာ-အောက်မေ့ဖွယ်တရားတို့ပါပေတည်း။ ပိယကရဏာ-ချစ်ခင် ကြည်ညိုဖွယ် တရားတို့ပါပေတည်း။ ဂရုကရဏာ-ရိုသေလေးစားဖွယ် တရားတို့ပါပေတည်း။ ဣမေ ဓမ္မာ-ဤဂုဏ်ကျေးဇူးတရားသည် သင်္ဂဟာယ သံဝတ္တန္တိ-စည်းလုံးခြင်းငှါလည်း ဖြစ်ကြပေကုန်၏။ အဝိဝါဒါယ သံဝတ္တန္တိ-

ငြင်းခုံမှု မရှိခြင်းငှါလည်း ဖြစ်ကြပေကုန်၏။ သာမဂ္ဂိယာ သံဝတ္တန္တိ-ညီညွတ်ခြင်းငှါလည်း ဖြစ်ကြ ပေကုန်၏။ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တန္တိ-တစ်လုံးတစ်စည်း တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါလည်း ဖြစ်ကြပေကုန်၏။

အချင်းချင်း မငြင်းခုံရဘဲ တစ်ပေါင်းတည်း ညီညွတ်ဖို့ရာ တရားတွေဖြစ်ပါတယ်တဲ့ ဒကာကြွယ်ရ၊ ဒီသာရဏီယ တရားတွေနဲ့သာ ပြည့်စုံနေကြမယ်ဆိုရင် ငြင်းခုံခြင်း ကွဲပြားခြင်း မရှိဘဲ တစ်စိတ်တစ်ဝမ်းတည်းဖြစ်ပြီး ညီညွတ်နေကြမယ် အရေးကြီးတာကတော့ အတူနေပုဂ္ဂိုလ်တွေ နီးစပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အညီအညွတ်ဖြစ်ဖို့ရာ ပိုပြီး အရေးကြီးပါတယ်။ ဒကာကြွယ် တို့ အရပ်ထဲက အိမ်တွေမှာ တစ်အိမ်တစ်အိမ်ဆိုလျှင် အနည်းဆုံး ၂-ယောက် ၂-ယောက်တော့ ရှိတာပဲမဟုတ်လား၊ သုံးယောက် လေးယောက်ရှိတဲ့ အိမ်တွေကပဲ များပါလိမ့်မယ်။ ၂-ယောက်ရှိတယ်ဆိုရင် အဲဒီ ၂-ယောက်ဟာ ညီညွတ်နေဖို့၊ သုံးလေးယောက် စသည်ရှိရင်လဲ အဲဒီသုံးယောက် စသည်ဟာ ညီညွတ်နေဖို့ အရေးကြီးတယ် မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ အတူနေ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအကုန်လုံး ညီညွတ်အောင် ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုရင် ဒီသာရဏီယတရားတွေနဲ့ ပြည့်စုံအောင် လုပ်ရမယ်။ ဒီသာရဏီယ တရားတွေနဲ့သာ ပြည့်စုံနေရင် အတူနေ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အိမ်သူအိမ်သားတွေ အကုန်လုံးဟာ ငြင်းခုံခြင်း ကွဲပြားခြင်း မရှိဘဲ တစ်စိတ်တစ်ဝမ်းတည်း ဖြစ်ပြီးတော့ ညီညွတ်ပြီး ချမ်းသာနေကြလိမ့်မယ်။ တစ်အိမ်တည်းသာမဟုတ်ဘူး၊ ဒီသာရဏီယတရား တွေနဲ့သာ ပြည့်စုံနေကြမယ်ဆိုရင် တစ်ရပ်ကွက်လုံး တစ်ရွာလုံးလဲ ညီညွတ်နေကြမှာပဲ။ တစ်မြို့လုံးလဲ ညီညွတ် နေမှာပဲ။ တစ်နိုင်ငံလုံးလဲ ညီညွတ်နေမှာပဲ။ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးလဲ ညီညွတ်နေမှာပဲ။ မကောင်းဘူးလား၊ ဒကာကြွယ်ရ၊ (ကောင်းပါတယ် ဘုရား)။ ဒီတော့ ဒီသာရဏီယ တရားတွေကို လူမျိုးမရွေး ဘာသာမရွေး မကျင့်ထိုက်ပေဘူးလား၊ (ကျင့်ထိုက်ပါတယ်ဘုရား)။

ညီညွတ်ရေးတရား ၆-ပါး

အဲဒီသာရဏီယ တရားတွေဟာ ညီညွတ်ကြောင်းလဲ ဖြစ်တဲ့အတွက် ညီညွတ်ရေး တရားတွေလို့လဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီ ညီညွတ်ရေးတရားတွေက ဘာတွေလဲဆိုလျှင် မေတ္တာရှေ့သွားတဲ့ အမှုကံကသုံးပါး နောက်ပြီးတော့ ဝေဖန်ပေးကမ်းမှု စာကရယ်၊ သီလရယ်၊ ပညာရယ် ဒါကသုံးပါး၊ ပေါင်း ၆-ပါးပါပဲ။ အဲဒါကို တိုတိုနှင့် မှတ်ထားရအောင် ခေါင်းစဉ် ဆောင်ပုဒ် ကလေး စပြီး ဆိုကြရမယ်။ အဲဒီဆောင်ပုဒ်က “မေတ္တာရှေ့သွား ကံသုံးပါးနှင့်၊ တခြားသုံးဝ၊ စာဂ၊ သီလာ၊ မြတ်ပညာသည်၊ မှတ်ပါ သာရဏီယ တရားတည်း”တဲ့။ အဲဒါကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

မေတ္တာရှေ့သွား၊ ကံသုံးပါးနှင့်၊ တခြားသုံးဝ၊ စာဂ၊ သီလာ၊
မြတ်ပညာသည် မှတ်ပါ သာရဏီယတရားတည်း။

မေတ္တာရှေ့သွား ကံသုံးပါး

မေတ္တာရှေ့သွား ကံသုံးပါးဆိုရာမှာ ကံဆိုတာက ပြုလုပ်တဲ့အမှုပဲ။ အဲဒီအမှုကံဆိုတာက ကောင်းတဲ့ အပြစ်ကင်းတဲ့ ကံလဲ ရှိတယ်။ မကောင်းတဲ့ အပြစ်ရှိတဲ့ ကံလဲရှိတယ်။ လောဘ ဒေါသ ရှေ့သွားပြီး ပြုလုပ် ပြောဆို ကြံစည်တဲ့ အမှုကံက မကောင်းတဲ့ကံ အပြစ်ရှိတဲ့ကံပဲ။ ဩကာသ ဘုရားရှိခိုးထဲမှာ ပါတဲ့ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံဆိုတာတွေကတော့ မကောင်းတဲ့ အပြစ်ရှိတဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေပဲ။ မရှိမသေပြုမိပြောမိကြံစည် ပြစ်မှားမိတဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဘုရားတရား သံဃာ ဆရာ မိဘတွေနဲ့ စပ်ပြီး အဲဒီလို ပြစ်မှားမိတဲ့ အကုသိုလ်ကံများ ရှိနေရင် ပပျောက် ပြေငြိမ်းဖို့ရာ ကန်တော့ တောင်းပန်ကြရတယ်။ ဒါပေမယ့် ယခုလူတွေ ဘုရားရှိခိုးနေကြတာဟာ အပြစ်ရှိလို့ချည်းပဲလို့တော့ မဆိုနိုင်ပေဘူး ရတနာ သုံးပါး ဆရာသမားများကို ရှိခိုးနေကြတာဟာလဲ အပြစ်ရှိလို့ချည်း မဟုတ်ပေဘူး။ အမှန်ကတော့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ဖြစ်ပွားအောင် ရည်ရွယ်ပြီး ရှိခိုးကြတာပဲ များပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဩကာသ ကန်တော့ခန်းထဲမှာ “ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံတည်း ဟူသော အပြစ်ခပ်သိမ်း ပပျောက်ငြိမ်း၍ အသက်ရှည်စွာ အနာမဲ့ရေး ရန်ဘေးကင်းကြောင်း ကောင်းမှုမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေခြင်း အကျိုးငှါ ရှိခိုးပါတယ်” ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို အပြည့်အစုံ ဖော်ပြသင့်ပါတယ်။ အဲဒီလို ဖော်ပြပြီး ကန်တော့ ရင်တော့ အပြစ်ရှိရင်လဲ အဲဒီအပြစ်တွေ ပပျောက်ပြေငြိမ်းသွားအောင် အပြစ်မရှိရင်လဲ အသက်ရှည်ခြင်း အစရှိတဲ့ ကောင်းကျိုး တွေကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုဖြစ်ပွားအောင် ရှိခိုးကန်တော့တယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေ ပြည့်စုံတဲ့အတွက် သာပြီး ကောင်းတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့က အဲဒီ ဩကာသကန်တော့ခန်းကို အဲဒီအတိုင်းပဲ ရည်ရွယ်ချက် အပြည့်အစုံနှင့် ရွတ်ဆိုပြီး ရှိခိုးဖို့ ညွှန်ကြားနေပါတယ်။

အလောဘ အဒေါသ မေတ္တာ ကရုဏာစသည် ရှေ့သွားပြီး ပြုလုပ်ပြောဆိုကြံစည်တဲ့ အမှုကံတွေကတော့ ကောင်းတဲ့ ကံ အပြစ်ကင်းတဲ့ကံတွေပဲ။ ယခု ဒီမှာပြထားတဲ့ ကံသုံးပါးဆိုတာဟာ အဒေါသ-မေတ္တာရှေ့သွားပြီး ပြုလုပ်ပြောဆို ကြံစည်တဲ့ ကုသိုလ် ကာယကံကုသိုလ် ဝစီကံကုသိုလ် မနောကံများပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတစ်ပါးအား ချမ်းသာပါ စေရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပြုတဲ့ ကာယကံ ပြောဆိုတဲ့ ဝစီကံ ကြံစည်တဲ့မနောကံ ဒီကုသိုလ်ကံသုံးပါးပါပဲ။ ဒါကြောင့် မေတ္တာ ရှေ့သွား ကံသုံးပါးလို့ ဆိုထားတယ်။ အဲဒီမှာ မေတ္တာဆိုတာ သူတစ်ပါးအား ချမ်းသာစေလိုတဲ့ သဘောတရား ကလေးပဲ။ သူက အင်မတန် အေးချမ်း

ကြည်လင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ သတ္တဝါတွေဟာ ချမ်းသာချင်ကြတာ ချည်းပဲ၊ ဆင်းရဲ ကင်းချင်ကြတာချည်းပဲ။ အဲဒီလို ဆင်းရဲကင်းပြီး ချမ်းသာချင်ကြတဲ့ သတ္တဝါတွေကို သူတို့ အလိုရှိနေကြတဲ့ အတိုင်းပဲ ချမ်းသာပါစေလို့ အလိုက်သင့်ထားပြီး ကြည်သာအေးမြစွာ နှလုံးသွင်းကြရတဲ့ အတွက်ကြောင့်ပါပဲ။ ဒါကြောင့် သူတစ်ပါးနှင့် စပ်ဆိုင်တဲ့ အမှုကိစ္စကို ပြုတိုင်း ပြုတိုင်း ချမ်းသာပါစေဆိုတဲ့ မေတ္တာစိတ်နဲ့ ပြုရမယ်။ သူတစ်ပါးနှင့် စပ်ဆိုင်တဲ့ စကားကို ပြောတိုင်း ပြောတိုင်း ချမ်းသာပါစေဆိုတဲ့ မေတ္တာစိတ်နဲ့ ပြောရမယ်။ သူတစ်ပါးနှင့်စပ်ပြီး ကြံတိုင်း ကြံတိုင်း ချမ်းသာပါစေဆိုတဲ့ မေတ္တာစိတ်နဲ့ ပြုတိုင်း ပြောတိုင်း၊ ကြံတိုင်း မေတ္တာရှေ့သွားတဲ့ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံတွေ ဖြစ်ပွားတယ်။ အဲဒါတွေကိုပဲ မေတ္တာရှေ့သွား ကံသုံးပါးလို့ ဆိုထားပါတယ်။

တခြားသုံးဝ

အဲဒီ ကံသုံးပါးဆိုတဲ့ သာရဏီယ တရားသုံးပါးအပြင် အခြားသာရဏီယတရားသုံးပါးကလဲ ရှိသေးတယ်။ ဒါကြောင့် တခြား သုံးဝ စာဂသီလာ မြတ်ပညာလိုလဲ ဆက်ပြီး ဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီမှာ စာဂဆိုတာ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းကို စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်းပါပဲ။ ဒီသုတ် ပါဠိတော်ထဲမှာတော့ စာဂ ဆိုတဲ့အမည်ဖြင့် ဟောမထားပါဘူး။ ဒါပေမယ့် တရားသဖြင့် ရလာတဲ့ မိမိပိုင်ပစ္စည်းတွေကို သီလရှိသူတွေနှင့် ဝေမျှပြီး သုံးဆောင်ရမယ်လို့ ပြဆိုထားတဲ့အတွက် အနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်တော့ စွန့်ကြဲပေးကမ်းရမယ် ဆိုတာနဲ့ သဘောတူပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆောင်ပုဒ်မှာ စာဂလိုပဲ စီထားပါတယ်။ အဲဒီစာဂနယ် သီလရယ် ပညာရယ် ဒီသုံးပါးကလဲ သာရဏီယတရားတွေပဲ။ ဒီတော့ ရှေ့ကသုံးပါးနဲ့ ဒီနောက်သုံးပါးကို ပေါင်းလိုက်ရင် သာရဏီယတရား ၆-ပါးဖြစ်တယ်။ ဒီ ၆-ပါးထဲမှာ ဘုန်းကြီးတို့ ဟောနေကျဝိပဿနာနှင့် သက်ဆိုင်တာကတော့ အရိယသီလနဲ့ အရိယပညာဆိုတဲ့ ဒီနှစ်ပါးပါပဲ။ အဲဒီနှစ်ပါးထဲမှာလဲ အရိယပညာဆိုတာက လိုရင်းအကျဆုံးပါပဲ။ အဲဒီ အရိယပညာနှင့်စပ်ပြီး များများ ဟောဖို့ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအရိယပညာနှင့် ဆိုင်တဲ့ ဝိပဿနာအလုပ်ထိအောင် မလိုက်နိုင်သေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် အကျိုးများသင့်သလောက် များကြပါစေဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ရှေ့ပိုင်းသာရဏီယ တရားလေးပါးကိုလဲ အခြေခံအဖြစ်ဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ဝေဖန်ပြီး ဟောသွားရမယ်။ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီ သာရဏီယတရား ၆-ပါးကို “ကတ မေ ဆ၊ သာရဏီယတရား ၆-ပါးဆိုတာ ဘယ်ဟာတွေလဲ” လို့ ဒီလိုမေးခွန်းထုတ်ပြီးတော့ အဲဒီ ၆-ပါးကို အစအတိုင်းဝေဖန် ဟောသွားပါတယ်။ ဟောကြားတော်မူပုံကတော့-

၁။ မေတ္တာကာယကံ

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော မေတ္တံ ကာယကမ္မံ ပစ္စုပဋိတံ ဟောတိ
သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ အယမ္ဗိဓမ္မော သာရဏီယော
ပိယကရဏော ဂရု ကရဏော သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ
ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခုနော-ရဟန်း၏၊ သဗြဟ္မစာရီ တရားကျင့်ဖက် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ-ချမ်းသာစေလိုသည့် မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော ကိုယ်အမှုသည်၊ အာဝိ စေဝ-မျက်မှောက်မှာရော၊ ရဟော စ-မျက်ကွယ်မှာရော၊ ပစ္စုပဋိတံ-ရှေးရှုထင်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

အဲဒီမှာ တရားကျင့်ဖက် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ မေတ္တာ ကာယကံ ပြုရမယ် ဆိုတာကတော့ ရဟန်းများကို အရင်းခံထားပြီး ဟောတော်မူတဲ့အတွက် ကြောင့်ပါပဲ။ လူများမှာဆိုရင်တော့ အတူနေပုဂ္ဂိုလ်တွေ နီးစပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အားလုံးအပေါ်မှာ မေတ္တာကာယကံ ပြုရပါတယ်။ မေတ္တာကာယကံ ဆိုတာ အဲဒီအတူနေပုဂ္ဂိုလ်တွေ နီးစပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အကျိုးများမည့် အမှုကိစ္စတွေကို ကိုယ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးမှုပါပဲ။ သာပြီး အရေးကြီးတာကတော့ တစ်ကြိမ်တည်း အတူနေပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် ဆောင်ရွက်ဖို့ပါပဲ။ ဒကာကြွယ်ရ (ဇနီးမောင်နှံ အချင်းချင်းအတွက် သာပြီးအရေးကြီးပါတယ် ဘုရား) ဒကာကြွယ်က တော်တော် သဘောပေါက်သွားတယ်။ အဲဒီဇနီး မောင်နှံပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သားအမိ သားအဖပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဆရာတပည့်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မိတ်ဆွေအချင်းချင်းပဲဖြစ်ဖြစ် မေတ္တာကာယကံဖြင့် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ဖို့အရေးကြီးတယ်။ ဒကာကြွယ်ရ၊ စိတ်ဆိုးတဲ့ အမှုအရာ ဒေါသကာယကံနဲ့ ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်ရင် အချင်းချင်း စိတ်ဝမ်း ကွဲကုန်တတ်တယ်။ အသင်းအဖွဲ့တွေမှာ ဆိုရင် သာပြီး ကွဲပြားတတ်သေးတယ် ဒကာကြွယ်ရ။

ဒါကြောင့် နီးစပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ မျက်မှောက်မှာရော မျက်ကွယ်မှာရော ချမ်းသာပါစေဆိုတဲ့ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ကိုယ်အမှုအရာကို ပြုရတယ်။ တတ်နိုင်ရင် အဲဒီသူတစ်ပါး၏ အမှုကိစ္စတွေကိုလဲ ဆောင်ရွက်ရတယ်။ လေးလံတဲ့ ပစ္စည်းကို ဆောင်ယူလာတာမြင်ရင် ကူညီပြီး ဆောင်ရွက်ရတယ်။ တစ်ယောက်တည်း မနိုင်နင်းတဲ့ အလုပ်ကိုလုပ်နေတာ မြင်ရရင် ကူညီပြီး လုပ်ရတယ်။ နေမကောင်းထိုင်မသာဖြစ်နေရင် တတ်နိုင်သမျှ ကူညီစောင့်ရှောက်ရတယ်။ နှိပ်နယ်ပေးသင့်ရင် နှိပ်နယ်

ပြီးတော့လဲ ပေးရတယ်။ ဘာမဆို တတ်နိုင်ရင် အကူအညီ ပေးရတယ်။ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် အခြားလူ အိပ်ပျော်နေခိုက်မှာ ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ နင်းတာမှစပြီး ညင်ညင်သာသာ နင်းသွားရတယ်။ ဤပုံဤနည်းဖြင့် အတူနေပုဂ္ဂိုလ်အား အကျိုးများမည့် ကိစ္စကို မေတ္တာကာယကံဖြင့် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရတယ်။ ဒါက မျက်မှောက်မှာ မေတ္တာကာယကံဖြင့် ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ပုံပဲ ဒကာကြွယ်ရ။

မျက်ကွယ်မှာ မေတ္တာကာယကံဖြင့် ဆောင်ရွက်ပုံကတော့ အတူနေပုဂ္ဂိုလ် တခြားသွားနေခိုက်မှာ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်၏ ပစ္စည်းများကို စောင့်ရှောက်ရမယ်။ အလုပ်ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်သင့်က ဆောင်ရွက်ရမယ်။ ဥပမာ အတူနေပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ပစ္စည်း ဟာ မလုံခြုံရင် လုံခြုံအောင် သိမ်းဆည်းပြီး စောင့်ရှောက်ရမယ်။ မသင့်လျော်တဲ့နေရာမှာ တည်ရှိနေရင် သင့်လျော်တဲ့နေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းထားရမယ်။ ပြီးပြတ်အောင် ဆောင်ရွက်ထားသင့်တဲ့ ကိစ္စကို ပြီးပြတ်အောင် ဆောင်ရွက်ထားရမယ်။ အဲဒီလို မျက်မှောက်မှာရော မျက်ကွယ်မှာရော မေတ္တာ ကာယကံဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမယ်။ အဲဒီလို မျက်မှောက်မှာရော မျက်ကွယ်မှာရော မေတ္တာကာယကံဖြင့် ဆောင်ရွက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အတူနေပုဂ္ဂိုလ်တွေ နီးစပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို တစ်သက်ပတ်လုံး မမေ့နိုင်ဘူးတဲ့ ဒကာကြွယ်ရ။ ဒါကြောင့်-

အယမ္မိမေမ္မာ-အတူနေ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ချမ်းသာစေလိုသော စိတ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းဟူသော ဤမေတ္တာကာယကံ သည်လည်း၊ သာရဏီယော-တအောက်မေ့မေ့နဲ့ သတိရခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပေတည်း။ ဝါ-အောက်မေ့ဖွယ် တရားပေတည်း။ ပိယကရဏော-ချစ်ခင်ကြည်ညိုခြင်းကို ပြုတတ်ဖြစ်စေတတ်သော တရားပေတည်း။ ကရုဏာရဏော-လေးစား ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပေတည်း။ သင်္ဂဟာယ-စည်းလုံး ညီညွတ်ခြင်းငှါ၊ အဝိဝါဒါယ-ငြင်းခုံမှု ကင်းခြင်းငှါ၊ သာမဂ္ဂိယာ-မကွဲပြားဘဲ တစ်သားတည်း ညီညွတ်ခြင်းငှါ၊ ဧကီဘာဝါယ-တစ်လုံးတစ်စည်း တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ သံဝတ္တတိ-ဖြစ်ပါပေ၏-လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။

အဲဒီ မေတ္တာ ကာယကံနှင့် ပြည့်စုံတဲ့သူကို အရပ်တစ်ပါး ရောက်နေပေမယ်လို့ အတူနေဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အမြဲ သတိရနေမယ် သူ့ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေကို နေ့ရောညဉ့်ပါ ဆိုသလိုပဲ တအောက်မေ့မေ့နဲ့ အမှတ်ရနေမယ်တဲ့ ဒကာကြွယ်ရ။ မကောင်းဘူးလား၊ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက ဒီလိုဆောင်ပုဒ်စီထားတယ် “မေတ္တာရှေ့ရှု ကိုယ်မူထင်လျှင်၊ သူ့ဂုဏ်အောက်မေ့ ညဉ့်နေ့အစဉ်”တဲ့။ မေတ္တာဦးဆောင်ပြီး ကိုယ်ဖြင့် သူတစ်ပါးအား ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်ပေးလျှင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို အတူနေဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များက သူ့ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အစဉ်မပြတ် အောက်မေ့ပြီး သတိရနေကြလိမ့်မယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီအတိုင်း အောက်မေ့နေကြပေဘူးလား၊ ဒကာကြွယ်ရ။ (သတိရပြီးလွမ်းတနေကြမှာပါဘုရား၊) နောက်ပြီးတော့ အဲဒီမေတ္တာ ကာယကံနှင့် ပြည့်စုံတဲ့သူကို အများက ချစ်ခင်ကြည်ညိုကြပါလိမ့်မယ်၊ အလေးပြုကြပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ ငြင်းခုံရခြင်း ကွဲပြားခြင်း မရှိဘဲ တစ်လုံးတစ်စည်းတည်း ညီညွတ်နေပါလိမ့်မယ်တဲ့။ အဲဒါကိုလဲ ဘုန်းကြီးက “ရိသေလေးစား သနားခင်မင်၊ ညီညွတ် ရေး အားပေးထားစဉ်”လို့ စီထားတယ်။ အဲဒီမှာ ဂရုဏာရဏ-ကို ရည်ပြီးတော့ ရိသေလေးစားလို့ စီထားတယ်။ ပိယကရဏကို ရည်ပြီးတော့ သနားခင်မင်လို့ စီထားတယ်။ ချစ်ခင်ကြည်ညိုအပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဒုက္ခရောက်နေတဲ့အခါ သနားတတ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရှေးစကားနှင့်လဲ ကာရန်ကိုက်ညီအောင် သနား-ဆိုတာကို ဖြည့်စွက် ထည့်ထားပါတယ်။ သင်္ဂဟ-ပေါင်းစည်း တယ်။ အဝိဝါဒ-ငြင်းခုံမှု ကင်းတယ်။ ဧကီဘာဝ-တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်တယ် ဆို တာ တွေကတော့ သာမန်ညီညွတ်ခြင်းနှင့် အရတူတွေပါပဲ။ ဒါကြောင့် အဲဒါတွေကို ညီညွတ်ရေးဆိုတာထဲမှာ အတွင်းသွင်းပြီး စီထားပါတယ်။ မေတ္တာကာယကံဟာ ရိသေလေးစားခြင်းကိုလဲ ဖြစ်စေတတ်တယ်။ ချစ်ခင် ကြည်ညိုခြင်းကိုလဲ ဖြစ်စေတတ်တယ်။ သနားစရာ အကြောင်းရှိတဲ့အခါ သနားခြင်းကိုလဲ ဖြစ်စေတတ်တယ်။ တစ်လုံးတစ်စည်းတည်း ညီညွတ်အောင်လဲ အစဉ်ထာဝရ အားပေးနေတယ်လို့ ဆိုလိုပါ တယ်။ အဲဒါပေါ်လွင်နေပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

မေတ္တာရှေ့ရှု ကိုယ်မူထင်လျှင်၊
သူ့ဂုဏ်အောက်မေ့ ညဉ့်နေ့အစဉ်။
ရိသေလေးစား သနားခင်မင်၊
ညီညွတ်ရေး အားပေးထားစဉ်။

ဒကာကြွယ်ရေ၊ (ဘုရား-) လူတွေဟာ မိမိဂုဏ်ကို အောက်မေ့ပြီး အမှတ်ရနေတာကို ကြိုက်သလား၊ အမှတ်မရဘဲ မေ့ပျောက်နေတာကို ကြိုက်သလား၊ (အမှတ်ရနေတာကို ကြိုက်ကြပါတယ်ဘုရား) မိမိကို ချစ်ခင်ကြည်ညိုနေကြတာ ကြိုက် သလား၊ မုန်းနေကြတာ ကြိုက်သလား၊ (ချစ်ခင်ကြည်ညိုနေကြတာ ကြိုက်ပါတယ်ဘုရား) ဒါဖြင့် သူများတွေက ချစ်ခင် ကြည်ညိုပြီး အမှတ်ရနေအောင် ဘာလုပ်ရမလဲ မေတ္တာကာယကံ လုပ်ရမယ် မဟုတ်လား၊ (မှန်ပါဘုရား) မေတ္တာ ကာယကံ နှင့်သာ ပြည့်စုံနေမယ်ဆိုရင် သူ့ဂုဏ်ကို အောက်မေ့ပြီး အမှတ်ရနေကြမှာပဲ။ ချစ်ခင်ကြည်ညိုနေကြမှာပဲ။ မကြည်ညိုပါနဲ့ ဆိုလို့တောင် ရမှာမဟုတ်ဘူး။ နောက်ပြီးတော့ သူတစ်ပါးက အလေးပြုတာကြိုက်သလား၊ မလေးမစား မရိုမသေပြုတာ ကြိုက် သလား၊ (အလေးပြုတာကိုသာ ကြိုက်ပါတယ်ဘုရား) အဲဒီလို အလေးပြုခံချင်ရင်လဲ ဒီမေတ္တာကာယကံ ကို ပြုလုပ်ရလို့မိမယ်

ဒကာကြွယ်ရ၊ နောက်ပြီးတော့ မငြင်းမခုံရဘဲ မကွဲမပြားဘဲ ညီညီညွတ်ညွတ် ဖြစ်နေတာကို ကြိုက်သလား။ ကွဲပြားနေတာကို ကြိုက်သလား။ (ညီညီ ညွတ်ညွတ် ဖြစ်နေတာကို ကြိုက်ပါတယ်ဘုရား)။

ဒီလို ညီညွတ်ချင်ကြရင်လဲ ညီညွတ်ရေးကို အားပေးတဲ့ မေတ္တာကာယကံကို ပြုလုပ်ကြရမယ်။ ဒကာကြွယ်ရ၊ သမီး ခင်ပွန်း နှစ်ဦးရှိတဲ့ အိမ်မှာဆိုရင် ခင်ပွန်းဖြစ်သူကလဲ ဇနီးနှင့်စပ်ပြီး မေတ္တာကာယကံကိုသာ ပြုလုပ်ကြရမယ်။ ဒေါသကာယ ကံကို မဖြစ်စေရဘူး။ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် မျက်နှာပျက်သွားကာ မျက်နှာညိုသွားတာမျိုးတောင် မဖြစ်စေဘဲ တစ်ဘက်သား၏ အလိုလိုက်ပြီး နေရာတကာမှာပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်နဲ့ မေတ္တာကာယကံကို ပြုရမယ်။ အဲဒီလိုပြုရင် ဇနီးဖြစ်သူမှာ စိတ်ချမ်းသာမှု မရပေဘူးလား။ တို့အိမ်ကလူဟာစိတ်သဘောထားပြည့်ဝပါပေတယ်။ အိမ်ရှင်ဝတ်ကျေပွန်ပါပေတယ် စသည်ဖြင့် ချီးမွမ်းပြီး အမှတ်တရ မနေပေဘူးလား။ ချစ်ခင်ရိုသေမှုတွေ တိုးပွားမနေပေဘူးလား။ (တိုးပွားမှာပါဘုရား) အဲဒီတော့ ဇနီးဖြစ် သူကလဲ သူ့ခင်ပွန်းနဲ့စပ်ပြီး အစစအရာရာမှာ မေတ္တာကာယကံနှင့် မတုံ့ပြန်ပေဘူးလား။ ဒီလို သမီးခင်ပွန်းနှစ်ဦးလုံး အပြန်အလှန် မေတ္တာကာယကံကိုချည်း ပြုလုပ်နေကြရင် တပြုံးပြုံး တရွှင်ရွှင်နဲ့ အစဉ်ထာဝရ ညီညွတ်ပြီး ချမ်းသာမနေကြပေဘူးလား။ (ချမ်းသာနေကြမှာပါ ဘုရား) သုံးယောက်ရှိတဲ့အိမ်၊ လေးယောက်ရှိတဲ့အိမ် စသည်မှာလဲ အိမ်မှာရှိတဲ့လူတွေ အချင်းချင်း မေတ္တာကာယကံဖြင့် ဆက်ဆံနေကြရမယ်ဆိုရင်အားလုံး ညီညွတ်ပြီးချမ်းသာနေကြမှာပဲ။ ဒါကြောင့် “မိမိတို့နှင့် နီးစပ်တဲ့ သူများအပေါ်မှာ မေတ္တာကာယကံကိုသာ ပြုမယ်၊ ဖြစ်စေမယ်”လို့ နှလုံးသွင်းဆောက်တည်ပြီး ကျင့်သုံးသွားကြဖို့ပါပဲ ဒကာ ကြွယ်ရ၊ မေတ္တာကာယကံ အကြောင်းကတော့ တော်လောက်ပါပြီ ရှေ့ကိုသွားကြစို့။

၂။ မေတ္တာဝစီကံ

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ ပစ္စုပဋိတံ
ဟောတိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝရဟော စ။ အယမ္မိ ဓမ္မော
သာရဏီယော ပီယကရဏော ဂရကရဏော ဘင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ
သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်ပါးသော သာရဏီယတရားကား၊ ဘိက္ခုနော-ရဟန်း၏၊ သဗြဟ္မစာရီသု-တရားကျင့်ပတ် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌၊ မေတ္တံဝစီကမ္မံ-ချမ်းသာစေလိုသည့် မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော နှုတ်ဖြင့် ပြောဆိုမှုသည်၊ ဘာဝိ စေဝ-မျက်မှောက်မှာရော၊ ရဟော စ-မျက်ကွယ်မှာရော၊ ပစ္စုပဋိတံ-ရှေးရှုထင်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

တရားကျင့်ဖက် သီတင်းသုံးဖော်များ၊ အတူနေ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်စပ်ပြီး၊ မေတ္တာဝစီကံ ဖြစ်စေရမယ်တဲ့။ မေတ္တာဝစီကံ ဆိုတာ တစ်ဖက်သား ပုဂ္ဂိုလ်အား ချမ်းသာစေလိုတဲ့ စိတ်ဖြင့်ပြောတဲ့စကားပါပဲ။ ဒါကြောင့် စကားပြောဆိုတဲ့ အခါမှာ အဲဒီ စကားကိုကြားရတဲ့သူတွေ စိတ်ချမ်းသာပါစေ၊ အဲဒီစကားနှင့် စပ်ဆိုင်တဲ့သူတွေမှာ စိတ်ချမ်းသာပြီး အကျိုးရှိပါစေဆိုတဲ့ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် နားဝင်ချိုတဲ့ စကားကိုသာပြောရမယ်။ အကျိုးရှိမည့်စကားကိုသာ ပြောရမယ်။ အပြစ်ရှိလို့ ဆိုဆုံးမတဲ့ အခါ ပေမယ့် ဒေါသစိတ်ဖြင့် ကြမ်းတမ်းတဲ့စကားကို မပြောရဘူး။ ဒေါသထွက်နေတုန်းဆိုရင် ရုတ်တရက် မပြောနဲ့ဦး။ အဲဒီ ဒေါသ စိတ်ကို ပြေငြိမ်းသွားအောင် ရှုဆင်ခြင်ရမယ်။ ရှုဆင်ခြင်ပြီး ဒေါသပြေငြိမ်းသွားတဲ့ အခါကျမှ ပြောသင့်တဲ့စကားကို ချိုချိုသာသာ ပြောရမယ် အတူနေ ပုဂ္ဂိုလ်အချင်းချင်းဆိုတာ ချွတ်ယွင်းချက်ကတော့ ရှိတတ်တာပဲ။ အဲဒီလိုချွတ်ယွင်းချက် ရှိတဲ့အခါလဲ သူ့အပြစ်ကို သူ့ဟာသူသိပြီး ရှောင်ကြဉ်နိုင်အောင် မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ချိုချိုသာသာ ပြောရမယ်။ အတူနေ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အပြစ်ကို သူတစ်ပါးကပြောလာရင် အတူနေပုဂ္ဂိုလ်ဘက်က ကွယ်ကာပြီး ပြောရမယ်။ မျက်ကွယ်မှာရှိနေတဲ့ မိတ်ဆွေရဲ့ အကျိုးမဲ့ကို တစ်စုံတစ်ယောက်က ပြုလုပ်ပြောဆိုရင်လဲ အဲဒါကို ကာကွယ်ပြီး ဖြေရှင်းပြောဆိုရမယ်။ အဲဒါက အလွန် အရေးကြီးပါတယ်။

တချို့က မျက်မှောက်မှာတော့ သူ့အကျိုးလိုလားသယောင်ယောင် ဟန်ဆောင်ပြီး မျက်ကွယ်ကျတော့ အကျိုးမဲ့ စကားကို ပြောတတ်ကြတယ်။ အဲဒီလို ဟန်ဆောင်မှု မဟုတ်ဘဲ တကယ့်မေတ္တာအစစ်အမှန်ဖြင့် မျက်မှောက်မှာရော မျက်ကွယ် မှာရော အကျိုးရှိမည့် စကားကိုသာ ပြောရမယ်။ တစ်ဖက်သား ပုဂ္ဂိုလ်မဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ ကိစ္စကိုလဲ မိမိကရှေ့ဆောင်ပြုပြီး ပြောဆိုဆောင်ရွက်ပေးရမယ်။ စိတ်သဘောထားကွဲပြားနေတဲ့ သူတွေကိုလဲ ညီညွတ်ညွတ် သင့်သင့်မြတ်မြတ် ဖြစ်အောင် ဟောပြော ဆောင်ရွက်ပေးရမယ်။ အကျိုးစီးပွားဖြစ်မည့် အမှုကိစ္စများကိုလဲ ညွှန်ကြားပေးရမယ်။ အကျိုးမဲ့အမှုများမှ တားမြစ် ပေးရမယ်။ အဲဒီ ပြောဆိုမှုတွေထဲမှာ ချိုချိုသာသာ ပြောတဲ့စကားကတော့ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ နေရာတကာမှာ ကြမ်းကြမ်း တမ်းတမ်း မပြောမိစေဘဲ ချိုချိုသာသာ ပြောမိအောင် အထူးသတိပြုရမယ်။ အဲဒီလို အကျိုးရှိတဲ့စကား ချိုချိုသာသာ စကားဆိုတဲ့ မေတ္တာဝစီကံကို မျက်မှောက်မှာရော မျက်ကွယ်မှာရော ပြောဆိုနေရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို အတူနေဖူးတဲ့ သူတွေ သိကျွမ်းတဲ့သူတွေက မမေ့နိုင်ဘူး။ သူ့လက်ကျေးဇူးတွေကို တအောက်မေ့မေ့နဲ့ သတိရနေပါလိမ့်မယ်တဲ့ ဒကာကြွယ်ရ၊ မကောင်းဘူးလား။ အဲဒီလို မမေ့နိုင်အောင် အမှတ်ရကြောင်းဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီမေတ္တာဝစီကံကိုလဲ သာရဏီယတရားလို့ ဆိုပါတယ် နောက်ပြီးတော့ ဒီမေတ္တာဝစီကံဟာ ချစ်ခင်ကြည်ညိုဖို့ရာ လေးစားဖို့ရာလဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ချစ်ကြောက်ရိုသေဆိုတဲ့

အတိုင်း ချစ်ခင်ကြည်ညိုပြီး ရိုသေ လေးစားစေတတ်တဲ့ ဂုဏ်ပါပဲ။ ဒေါသဝစီကဲ့ကို မုန်းကြောက်ပြီး ရိုသေတာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ အင်မတန် ကောင်းပါတယ် နောက်ပြီးတော့ ငြင်းခုံရခြင်း၊ ကွဲပြားခြင်း မရှိပဲ တစ်စိတ် တစ်ဝမ်းတည်း ညီညွတ်သွားဖို့လဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်-

အယဗ္ဗိ ဓမ္မော-အတူနေ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ချမ်းသာစေလိုသော စိတ်ဖြင့်ပြောဆိုခြင်းဟူသော ဤမေတ္တာဝစီကံသည် လည်း၊ သာရဏီယော-တအောက်မေ့မေ့နဲ့ သတိရခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပါပေတည်း။ ပိယကရဏော-ချစ်ခင် ကြည်ညိုခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သောတရားပါပေတည်း။ ကရုဏာရဏော-လေးစားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပါပေတည်း။ သင်္ဂဟာယ-စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းငှာ အဝီဝါဒါယ ခြင်းခုံမှုကင်းခြင်းငှာ၊ သာမဂ္ဂိယာ-မကွဲပြားဘဲတစ်သားတည်း ညီညွတ် ခြင်းငှာ၊ ဧကီဘာဝါယ-တစ်လုံးတစ်စည်း တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ သံဝတ္တတိ-ဖြစ်ပါပေ၏လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။

ချိုချိုသာသာ ပြောဆိုခြင်း၊ အကျိုးများအောင် ဆောင်ရွက်ပြောဆိုခြင်းဆိုတဲ့ အဲဒီမေတ္တာဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံတဲ့သူကို အရပ်တစ်ပါးရောက်နေပေမယ့်လို့ အတူနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အမြဲသတိရနေမယ်။ သူ့ကျေးဇူးတွေကို နေ့ရောညဉ့်ပါ ဆိုသလို လဲ။ တအောက်မေ့မေ့နဲ့ အမှတ်ရနေမယ့်တဲ့ ဒကာကြွယ်ရ၊ မကောင်းဘူးလား။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက “မေတ္တာရှေ့သွား စကား ချိုလျှင် သူ့ဂုဏ်အောက်မေ့ ညဉ့်နေ့အစဉ်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ ချမ်းသာစေလိုတဲ့ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် သူတစ်ပါးအား ချိုချိုသာသာ ပြောလျှင် သူ့အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ပြောဆိုလျှင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို အတူနေဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များက သူ့ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အစဉ်မပြတ် အောက်မေ့ပြီး သတိရနေလိမ့်မယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို ရိုသေလေးစားကြလိမ့်မယ် ချစ်ခင်ကြည်ညိုကြလိမ့်မယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ငြင်းခုံရခြင်းကွဲပြားခြင်းမရှိဘူး။ တလုံးတည်း ညီညွတ်နေပါလိမ့်မယ်တဲ့။ အဲဒီ အနက်ကို “ရိုသေလေးစား သနားခင်မင်ညီညွတ်ရေး အားပေးထားစဉ်” လို့ ရှေးနည်းအတိုင်း စီထားပါတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

မေတ္တာရှေ့သွား၊ စကားချိုလျှင်၊
သူ့ဂုဏ်အောက်မေ့ ညဉ့်နေ့အစဉ်။
ရိုသေလေးစား သနားခင်မင်၊
ညီညွတ်ရေး အားပေးထားစဉ်။

ဒေါသဝစီကံကို ပယ်ပြီး မေတ္တာဝစီကံကို ဖြစ်ပွားစေဖို့ကတော့ အလွန်ပင်အရေးကြီးပါတယ်။ အချင်းချင်းမသင့်မတင့် ဖြစ်ကြတယ်။ ကွဲပြားကြတယ် ဆိုတာတွေဟာ ဒီမေတ္တာ ဝစီကံချွတ်ယွင်းပြီး ဒေါသဝစီကံကြောင့် ဖြစ်တာပဲ များပါတယ်။ ဒါကြောင့် အချင်းချင်း မေတ္တာဝစီကံ မြောက်တဲ့စကားကိုသာ ပြောမယ်လို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး ချိုသာတဲ့စကားကိုသာ ပြောဆို ကြရမယ်။ အဲဒီလိုကိုယ်က မေတ္တာဝစီကံနဲ့ချည်း၊ ပြောနေရင် တစ်ဖက်သား ပုဂ္ဂိုလ်ကလဲ မေတ္တာဝစီကံနဲ့ပြန်ပြီး ချိုချိုသာသာ မပြောပေဘူးလား။ အဲဒီလိုအချင်းချင်း အပြန်အလှန် ချိုချိုသာသာချည်း ပြောနေကြရင် အမြဲတမ်း ချမ်းသာမနေကြပေဘူးလား ဒကာကြွက်ရ၊ (အမြဲတမ်းချမ်းသာ နေကြမှာပါ ဘုရား)။ ဒါကြောင့် ဒီမေတ္တာ ဝစီကံကို အထူးသဖြင့် အလေးပြုပြီး လေ့လာ ကျင့်သုံးသွားဖို့ပါပဲ။ မေတ္တာဝစီကံ အကြောင်းကတော့ တော်လောက်ပါပြီ။ မေတ္တာမနောကံကို ပြောကြပါစို့။

၃။ မေတ္တာမနောကံ

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော မေတ္တံ မနောကမ္မံ ပစ္စုပဋိတံ
ဟောတိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိစေဝ ရဟောစ၊ အယဗ္ဗိ ဓမ္မော
သာရဏီယော ပိယကရဏော ဂရုဏာရဏော သင်္ဂဟာယအဝီဝါဒါယ
သာမဂ္ဂိယော ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်ပါးသော သာရဏီယ တရားကား၊ ဘိက္ခုနော-ရဟန်း၏၊ သဗြဟ္မစာရီသု-တရားကျင့်ဖက် သီတင်းသုံးဖော်တို့၌၊ မေတ္တံ မနောကမ္မံ-ချမ်းသာစေလိုသည့် မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ကြံစည်မှုသည်၊ အာဝိ စေဝ-မျက်မှောက်မှာရော၊ ရဟော စ-မျက်ကွယ်မှာရော၊ ပစ္စုပဋိတံ-ရှေးရှုထင်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

သီတင်းသုံးဖော်အတူနေ ပုဂ္ဂိုလ်များ (အဝေရာဟောန္တ) ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ (အဗျာပဇ္ဈာ ဟောန္တ) စိတ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ (အနိဃာ ဟောန္တ) ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ (သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တ) ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာနှင့် မိမိခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ-လို့ စိတ်သက်သက်ဖြင့် ဒီလို မေတ္တာပို့နေတာကို မေတ္တာမနောကံလို့ ခေါ်တယ်။ အတိုချုပ်အားဖြင့် ဆိုရင်တော့ အခြားသူ တစ်ယောက်အားဖြစ်စေ၊ အများအားဖြစ်စေ “ချမ်းသာပါစေ ချမ်းသာကြပါစေ”လို့ တကယ့် ချမ်းသာစေလိုတဲ့ စိတ်ဖြစ်နေတာဟာ မေတ္တာမနောကံပါပဲ ဒီနေရာမှာ အထူးသတိပြုစရာကတော့ ပါးစပ်က ချမ်းသာပါစေ-ချမ်းသာပါစေလို့ ဆိုနေပေမယ့်လို့ စိတ်ထဲက သူတစ်ပါး ဆင်းရဲတာကို မြင်ချင်နေရင်တော့ မေတ္တာမနောကံ

မဖြစ်ဘူး၊ ကိုယ်ဖြင့် သူတစ်ပါးဆင်းရဲအောင် ပြုလုပ်နေရင်လဲ မေတ္တာမနောကံ အစစ်ဖြစ်တယ်လို့ မဆိုနိုင်ဘူး၊ အကြောင်း ရှိတဲ့အခါ သူတစ်ပါးအား ဆင်းရဲအောင် ပြောဆိုနေရင်လဲ “မေတ္တာပို့နေတယ် ဆိုပေမယ့် မေတ္တာလို့ မဆိုနိုင်ပါဘူး၊ သူတစ်ပါးအား တကယ်ချမ်းသာစေလိုတဲ့ မေတ္တာမနောကံအစစ် ရှိနေရင်တော့ သူတစ်ပါးအား ကိုယ်ဖြင့်လဲ ဆင်းရဲအောင် မလုပ်ရဘူး၊ နှုတ်ဖြင့်လဲ ဆင်းရဲအောင် မပြောဆိုရဘူး၊ မေတ္တာကာယကံ၊ မေတ္တာဝစီကံတွေရော ပြည့်စုံသွားတော့တာပါပဲ၊ ဒါကြောင့် သူတစ်ပါးအား တကယ်ချမ်းသာစေလိုတဲ့ မေတ္တာအစစ်အမှန်ဖြင့် “ချမ်းသာပါစေ ချမ်းသာကြပါစေ”လို့ မေတ္တာ မနောကံကို သင့်လျော်တဲ့ အချိန်အခါတိုင်းမှာ ပွားများနေဖို့ လိုပါတယ်၊ အထူးအားဖြင့် သူတစ်ပါးနှင့်စပ်ပြီး ပြောစရာရှိတဲ့ အခါ၊ ပြုလုပ်စရာရှိတဲ့ အခါများမှာ “ချမ်းသာပါစေ-ချမ်းသာပါစေ”လို့ လေးလေးနက်နက် နှလုံးသွင်းဖို့ လိုပါတယ်၊ အဲဒီလို မေတ္တာမနောကံနှင့် ပြည့်စုံနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အတူတူနေဖူးတဲ့လူတွေက မျက်မှောက်မှာရော မျက်ကွယ်မှာရော အမြဲသတိရနေ ကြမယ်၊ ချစ်ခင်ကြည်ညိုနေကြမယ်၊ အလေးပြုကြမယ် အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ငြင်းခုံခြင်း၊ ကွဲပြားခြင်းမရှိဘဲ အမြဲတမ်း ညီညွတ် နေမယ်တဲ့၊ မကောင်းဘူးလား ဒကာကြွက်ရ၊ ကောင်းလှပါတယ် ဘုရား၊) ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက-

အယဗ္ဗိမေဃော-အတူနေ ပုဂ္ဂိုလ်အား ချမ်းသာကြစေရန်စိတ်ဖြင့် ကြံခြင်းဟူသော ဤမေတ္တာ မနောကံသည်လည်း၊ သာရဏီယော-တအောက်မေ့မေ့နှင့် သတိရခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပါပေတည်း၊ ပိယကရဏော-ချစ်ခင်ကြည်ညို ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပါပေတည်း၊ ဂရုကရဏော-လေးစားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပါပေတည်း၊ သင်္ဂဟာယ-စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းငှာ၊ အဝိဝါဒါယ-ငြင်းခုံမှုကင်းခြင်းငှာ၊ သာမဂ္ဂိယာ-မကွဲပြားဘဲ တစ်သားတည်း ညီညွတ် ခြင်းငှာ၊ ဧကီတာဝါယ-တစ်လုံးတစ်စည်း တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ သံဝတ္တတိ-ဖြစ်ပါပေ၏-လို့ ဟောတော်မူပါ တယ်။

အဲဒီအနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုယူပြီး ဘုန်းကြီးက- “မေတ္တာရှေ့သွား စိတ်ထားဖြူလျှင်၊ သူ့ဂုဏ်အောက်မေ့ ညဉ့်နေ့အစဉ်၊ ရိုသေလေးစား သနားခင်မင်၊ ညီညွတ်ရေး အားပေးထာဝစဉ်” လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

မေတ္တာရှေ့သွား စိတ်ထားဖြူလျှင်၊
သူ့ဂုဏ်အောက်မေ့ ညဉ့်နေ့အစဉ်။
ရိုသေလေးစား သနားခင်မင်၊
ညီညွတ်ရေး အားပေးထာဝစဉ်။

မေတ္တာရှေ့သွား ကံသုံးပါးအကြောင်းကတော့ စုံသွားပြီ မေတ္တာရှေ့သွားပြီးပြီတဲ့ ဒီကံသုံးပါးကတော့ အများညီညွတ် ရေး၊ အများချမ်းသာရေးမှာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်၊ လူတိုင်းလူတိုင်းလဲ ကျင့်သုံးရမယ်ဆိုရင် ကျင့်သုံးနိုင်ပါတယ်၊ အလွန် ခက်ခဲတဲ့ အလုပ်တွေလဲ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျင့်လဲကျင့်သုံး သင့်ပါတယ်၊ ဒီမေတ္တာကာယကံ၊ မေတ္တာဝစီကံ၊ မေတ္တာမနောကံ များကို အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်းမှာ ကျင့်သုံးနေမယ်ဆိုရင် အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်းမှာ ညီညွတ်ပြီး ချမ်းသာနေကြမှာ ကိန်းသေပါပဲ၊ ကျောင်းတိုင်း ကျောင်းတိုင်း ကျင့်သုံးနေကြရင်လဲ ကျောင်းတိုင်း ကျောင်းတိုင်း ညီညွတ်ပြီး ချမ်းသာနေကြမယ် တစ်ရွာလုံး ကျင့်သုံးရန် တစ်ရွာလုံး ညီညွတ်ပြီး ချမ်းသာနေကြမယ် တစ်မြို့လုံး တစ်နိုင်ငံလုံး တစ်ကမ္ဘာလုံး ကျင့်သုံးနေကြရင် တစ်ကမ္ဘာလုံး ညီညွတ်ပြီး ချမ်းသာနေကြမှာပဲ၊ ဒကာကြွယ်ရ၊ မကောင်းပါဘူးလား၊ (ကောင်းလှပါတယ်ဘုရား) ဒါကြောင့် သူများတွေက မကျင့်သုံးနိုင်ကြပေမယ့် ငါတို့ကတော့ ဒီမေတ္တာကံသုံးပါးကို ကျင့်သုံးမယ်လို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး ကျင့်သုံးသွားကြ ဖို့ပါပဲ၊ ကံသုံးပါးအကြောင်းကတော့ တော်လောက်ပါပြီ၊ ယခု ၄-နံပါတ် ဝေဖန်ပေးကမ်းမှု အကြောင်းပြောတော့မယ်။

၄။ ဝေဖန်ပေးကမ်းခြင်း

ပုနစ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယေ တေလာဘာ ဓမ္မိကာ ဓမ္မလဒ္ဓါ အန္တမသော ပတ္တပရိယာပန္နမတ္တမ္ပိ၊ တထာရူပေဟိ လာဘောဟိ အပ္ပဋိဘတ္တဘောဂီ ဟောတိ သီလဝန္တေဟိ သဗြဟ္မစာရိဟိ သာဓာရဏ ဘောဂီ အယဗ္ဗိမေဃော သာရဏီယော ပိယကရဏော ဂရုကရဏော သင်္ဂဟာယအဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီတာဝါယ သံဝတ္တတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်ပါးသော သာရဏီယတရားကား၊ ဓမ္မိကာ ဓမ္မလဒ္ဓါ-မိစ္ဆာ ဇီဝကင်းလျက် တရားနှင့်အညီ ရှာမှီးခြင်း သက်သက်ဖြင့် ရလာကုန်သော၊ ယေ တေ လာဘာ-အကြင် အစွမ်းအစ ရှိသော ပစ္စည်းတို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏၊ (ရဟန်းများမှာ ဗေဒင်ဟောခြင်း ဆေးကုခြင်း တောင်းရမ်းခြင်း စသော မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် ရှားမှီး လို့ ရလာတဲ့ ပစ္စည်းကို မိမိကိုယ်တိုင်လဲ မသုံးဆောင်ကောင်းဘူး၊ သီလကို ရိုသေ စောင့်ရှောက်နေတဲ့ အခြားရဟန်းများလဲ မသုံးဆောင်ကောင်းဘူး၊ ယခု သာရဏီယ ဝတ်ကို ကျင့်တဲ့ရဟန်း ရလာတဲ့ ပစ္စည်းတွေကတော့ အဲဒီလို မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် ရလာတဲ့ ပစ္စည်းမဟုတ်ဘူး၊ ဝိပဿနာတရားတော်နှင့်အညီ စင်စင်ကြယ်ကြယ်ရလာတဲ့ ပစ္စည်းသာ ဖြစ်တယ်၊ ကိုယ်တိုင်ဘဲ သုံးဆောင် ကောင်းတဲ့ ပစ္စည်း၊ သီလရှိသော အခြားရဟန်းတို့ဘဲ သုံးဆောင်ကောင်းတဲ့ ပစ္စည်းသာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို သိစေလိုတဲ့အတွက် ဓမ္မိကာ ဓမ္မလဒ္ဓါ-တရားနှင့် အညီ ရလာတဲ့ ပစ္စည်းတွေလို့ ဖော်ပြထားပါတယ်) အန္တမသော-အယုတ်ဆုံး အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ပတ္တပရိယာပန္နမတ္တမ္ပိ-သပိတ်ထဲမှာ ပါဝင်တဲ့ပစ္စည်း သော်လည်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်။

တထာရူပေဟိ-ထိုသို့ တရားနှင့်ညီစွာ ရလာသမျှ လာဘ်လာဘ ပစ္စည်း တို့ဖြင့်၊ အပ္ပဇ္ဈိတိဘတ္တယောဂီ-အသီးအခြား ကန့်သတ်ခြင်း မရှိဘဲ သုံးဆောင်လေ့ ရှိသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ (ဒီပစ္စည်းကို ငါသုံးမယ်၊ မည်သူအားပေးမယ် စသည်ဖြင့် မကန့်သတ်ဘဲ အများဆိုင် ဘုံဆိုင် သံဃိက သဘောထားပြီး သုံးဆောင်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒါကြောင့်) သီလဝန္တေဟိ သဗြဟ္မစာရိဟိသာဓာရဏဘောဂီ-သီလရှိသော သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် ဆက်ဆံသော သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ဝါ-သီလရှိသော သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် ဝေငှလှူဒါန်း၍ သုံးဆောင်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏လို့ ဆက်ပြီး ဖွင့်ပြတော်မူပါတယ်။

ဝေဖန်ပေးကမ်းမှုဆိုတဲ့ ဒီသာရဏီယ ကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်တဲ့ရဟန်းဟာ ဆွမ်းခံခြင်း၊ စေတနာရိုးဖြင့် တရားဟောခြင်း၊ နှုတ်ကျင့်ခြင်းစသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့် ရလာတဲ့ ဆွမ်းအစရှိသော ပစ္စည်းများကို သီလဝန္တသံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့အားလှူပြီးမှ ကျန်တဲ့ ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ရတယ်။ အဲဒီလို ကျင့်ပုံကို အဋ္ဌကထာမှာ ပြထားတာကတော့ ဆွမ်းခံလို့ ရလာတဲ့ ဆွမ်းကို ဂိလာနရဟန်း၊ ဂိလာနပြုစုတဲ့ရဟန်း၊ အာဂန္တရဟန်း၊ ခရီးသွားဆဲ ရဟန်းအား ပေးလှူရတယ်။ သင်္ကန်းသပိတ် ကိုင်မှု ရုံမှည့် မကျွမ်းကျင်သေးတဲ့ ရဟန်းသစ်များအားလဲ ပေးလှူရတယ်။ အဲဒီလို ပေးလှူပြီး ကျန်သေးလို့ရှိယင် မထေရ်ကြီးမှစပြီး အစဉ်အတိုင်း အလိုရှိသလောက် ယူရန် ပေးလှူရတယ်။ ကုန်သွားရင် တစ်ဖန် ဆွမ်းခံသွားပြီးတော့ ရလာတဲ့ ဆွမ်းအကောင်း အမြတ်တွေကို မထေရ်ကြီးမှစပြီး နည်းတူပင် အစဉ်အတိုင်း လှူရတယ်။ အဲဒီလို လှူပြီးတော့ ကျန်တဲ့ဆွမ်းကိုမှ မိမိစားသုံး ရတယ်။ ပါဠိတော်မှာ သီလဝန္တေဟိ-လို့ ဆိုထားတဲ့အတွက် သီလမရှိတဲ့ ရဟန်းကိုတော့ မပေးလှူဘဲ ထားနိုင်ပါတယ်။

ယခု ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ရလာသမျှကို မထေရ်ကြီးမှ စပြီး အစဉ်အတိုင်း ပေးလှူပြီးတော့ အကြွင်းအကျန်ကိုသာ စားရမယ်ဆိုတော့ အလိုက်မသိတတ်တဲ့ ရဟန်းများ ရှိနေရာမှာ ကျင့်ဖို့ အလွန်ခက်ပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် အဋ္ဌကထာမှာ “အယံပန သာရဏီယဓမ္မော-ရဟန်းသံဃာအား ပေးလှူပြီးမှ အကျန်ကိုသာ သုံးဆောင်ရသော ဤသာရဏီယ အကျင့်သည်။ သုသိက္ခိတာယ ပရိသာယာ-ကောင်းစွာ သင်ကြားထားပြီး၍ အလိုက်မသိတတ်သော ရဟန်းပရိသတ်၌ သူပူရော ဟောတိ-ပြည့်ဝစေရန် လွယ်ကူပေ၏။ အသိက္ခိတာယ ပရိသာယာ-သင်ကြားမှုမရှိ၍ အလိုက်မသိတတ်သော ရဟန်းပရိသတ်၌ နသုပူရော-ပြည့်စေရန် မလွယ်ပေဘူး”လို့ ပြဆိုထားပါတယ်။ အဲဒီလို အကျင့်က ဘယ်လောက်ကြာမှ ပြည့်စုံသလဲလို့ ဆိုတော့ ၁၂-နှစ်ကြာမှ ပြည့်စုံပါသတဲ့။ ၁၂-နှစ်ပြည့်မည့် နောက်ဆုံးရက်မှာတောင် သံဃမထေရ်က သူ့ဆွမ်းကိုယူပြီး ဘုဉ်းပေးလို့ ကုန်သွားတဲ့အတွက်၊ စိတ်နှလုံးမသာဖြစ်ရင် အဲဒီ သာရဏီယ ကျင့်ဝတ်ပျက်သွားသတဲ့။ တစ်ဖန် ကျင့်ချင်ရင် နောက်ထပ်လဲ ၁၂-နှစ်ကြာအောင် ကျင့်ရမယ်တဲ့။ အလွန်ခဲယဉ်းတဲ့ ကျင့်ဝတ်ပါပဲ။ ၁၂-နှစ်ပတ်လုံး တစ်ရက်မျှ နှလုံးမသာ မဖြစ်ဘဲ ပြီးစီး အောင်မြင်သွားရင်တော့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အကောင်းမြတ်ဆုံး ပစ္စည်းတွေကို ရတတ်တယ်။ အငတ်ဘေး သင့်နေတဲ့ အရပ်မှာပေမယ့် ဆွမ်းခံသွားရင် နတ်များက ဆွမ်းလောင်းပါသတဲ့။ တောထဲမှာလဲ နတ်များက ဆွမ်းလောင်း ပါသတဲ့။ သူ့သပိတ်ထဲက ဆွမ်းကို ရာထောင်သိန်းသန်းများစွာတို့အား ပေးလှူသော်လဲ ကုန်သွားတယ်လို့ မရှိဘူးတဲ့။ သာရဏီယကျင့်ဝတ် အောင်မြင်လို့ ယခု ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း အကျိုးရပုံ ဝတ္ထုများကိုလဲ အဋ္ဌကထာမှာ ပြထားပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ ကျင့်ဝတ်ကို ဘုန်းကြီးတို့လဲ မကျင့်နိုင်ဘူး၊ ဒကာကြွယ်တို့လဲ မကျင့်နိုင်ဘူး၊ ကျင့်နိုင်ပါ့မလား၊ (မကျင့်နိုင်ပါ ဘုရား) ဒါကြောင့် အဲဒီ မကျင့်နိုင်တာကို ချန်ထားပြီးတော့ ကျင့်နိုင်မည့် ကျင့်ဝတ်ကို ဘုန်းကြီးက ပြောသွားမယ်။

အဲဒါက ဘာလဲဆိုရင် ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်းကို အတူနေ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ ဝေမျှပေးကမ်းပြီး သုံးစွဲဖို့ပါပဲ။ ဒကာကြွယ်တို့ အရပ်ထဲက အိမ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘုန်းကြီးတို့ သာသနာတော်ဘက်က ကျောင်းမှာပဲဖြစ်ဖြစ် တစ်ကိုယ်ကောင်း မကြံဘဲနဲ့ ဝေမျှ သင့်သမျှကို ဝေငှသုံးဆောင်ဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒီလို ဝေငှ သုံးဆောင်တဲ့သူကို အတူနေဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ချစ်ခင်ကြည်ညို ကြပါလိမ့်မယ်။ ရိုသေလေးစားကြပါလိမ့်မယ်။ အရပ်တစ်ပါး ရောက်နေပေမယ့် မမေ့နိုင်ဘဲ အမှတ်ရနေကြပါလိမ့်မယ်။ ငြင်းခုံခြင်း၊ ကွဲပြားခြင်းမရှိဘဲ အမြဲတမ်းညီညွတ်ပြီး ချမ်းသာစွာ နေကြပါလိမ့်မယ်။ ဒကာကြွယ်တို့ အရပ်ထဲမှာ အလှူငွေ ကောက်ခံတဲ့အခါ နှမြောတွန့်တို့ခြင်း မရှိဘဲ ရက်ရက်ရောရော အလှူငွေ ထည့်တဲ့သူကို အများက ရိုသေလေးစားကြတယ်။ ချီးမွမ်းကြတယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီရပ်ရေးရွာရေး ကိစ္စတွေမှာ ပေးလှူတာလဲ ဒီသာရဏီယကျင့်ဝတ်နဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရပ်ရွာကိစ္စအတွက်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘာသာရေး သာသနာရေးကိစ္စအတွက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကယ်ဆယ်ရေးအတွက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ အတိဒုက္ခ ရောက်နေသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်အတွက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ အများအတွက်ပဲဖြစ်ဖြစ်-မိမိထိုက်တန်သမျှကို ရက်ရက်ရောရောပေးလျှင် အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အများက ချစ်ခင်ကြည်ညိုကြတယ်။ ရိုသေလေးစားကြတယ်။ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ငြင်းခုံရခြင်း၊ ကွဲပြားခြင်း မရှိဘဲ အမြဲညီညွတ်ပြီး ချမ်းသာနေကြတယ်။ ဒါကြောင့်-

အယဓိ ဓမ္မော-ဝေဖန် ပေးကမ်းခြင်းဟူသော ဤကျင့်ဝတ်တရားသည်လည်း၊ သာရဏီယော-တအောက်မေ့မေ့နဲ့ သတိရခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပေတည်း။ ပိယကရဏော-ချစ်ခင်ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပါ ပေတည်း။ ဂရုကရဏော-လေးစားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပါပေတည်း။ သင်္ဂဟယ-စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းငှါ၊ အဝိဝါဒါယ-ငြင်းခုံမှုကင်းခြင်းငှါ၊ သာမဂ္ဂိယာ-မကွဲပြားဘဲ တစ်သားတည်း ညီညွတ်ခြင်းငှါ၊ ဧကိဘာဝါယ-တစ်လုံး တစ်စည်း တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ သံဝတ္တတိ-ဖြစ်ပါပေ၏-လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။

အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက ဝေဖန်ပေးစွန့် မတွန့်တို့လျှင်- စသည်ဖြင့် ဆောင်ပုဒ်စီထားပါတယ် အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ဝေဖန်ပေးစွန့် မတွန့်တိုလျှင်၊
သူ့ဂုဏ်အောက်မေ့ ညဉ့်နေ့အစဉ်။
ရိုသေလေးစား သနားခင်မင်၊
ညီညွတ်ရေး အားပေးထားစဉ်။

နမ္မောတုနန္တိတိခြင်း မရှိဘဲ ပေးကမ်းသင့်သမျှကို ရက်ရက်ရောရော ဝေဖန်ပေးကမ်းလျှင် အဲဒီပေးကမ်းတဲ့ သူကို အများက တအောက်မေ့မေ့နဲ့ အမှတ်ရနေကြတယ် စသည်ဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ဟာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားနေပါတယ်။ စာတွေ့ အားဖြင့်သာ မဟုတ်ဘဲ လက်တွေ့ ကိုယ်တွေ့အားဖြင့်လဲ ထင်ရှားနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီ ၄-နံပါတ် ဝေဖန် ပေးကမ်းခြင်း ဆိုတဲ့ သာရဏီယ တရားကတော့ တော်လောက်ပါပြီ။ ၅-နံပါတ် သာရဏီယကို ပြောကြစို့။

၅။ အရိယာနှင့် ကိုယ်ကျင့်တူလျှင်

ပုန စ ပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယာနိ တာနိ သီလာနိ အဇဏ္ဍာနိ
အစ္စ္စိဒ္ဓါနိ အသဗလာနိ အကမ္မာသာနိ နဘုဇိဿာနိ ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ
အပရာမဋ္ဌာနိ သမာဓိသံဝတ္တနိ ကာနိ၊ တထာ ရူပေသု သီလေသု
သီလသာမည ဂတော ဝိဟရတိ သဗြဟ္မစာရိဟိ အာဝိ စေဝ ရတော
စ၊ အယမ္ပိ ဓမ္မော သာရဏီယော ပိယကရဏော ကရုကရဏော
သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုန စ-တင်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်ပါးသော သာရဏီယ တရားကား၊ ယာနိတာနိ-အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော၊ အဇဏ္ဍာနိ သီလာနိ-အစွန်းအနား၌ ပြတ်ခြင်း၊ ကျိုးခြင်း၊ မရှိသော သီလတို့သည်။ (ငါးပါးသီလဆိုလျှင် အစဖြစ်တဲ့ ပါဏာတိပါတ သိက္ခာပုဒ်နှင့် အဆုံးဖြစ်တဲ့ သုရာမရေယ သိက္ခာပုဒ် မပျက်လျှင် အဇဏ္ဍ အစွန်းအနား မပြတ်တဲ့ ပုဆိုးလိုပင် အစွန်းအနားမပြတ်တဲ့ မကျိုးတဲ့ သီလလို့ ဆိုရတယ်။ ရဟန်းများ၏ အာပတ်အစု ခုနစ်ပါးထဲက အစဖြစ်တဲ့ ပါရာဇိကနှင့် အဆုံးဖြစ်တဲ့ ဒုဗ္ဘာသီ အာပတ်အစုဆိုရာ သိက္ခာပုဒ်များ မပျက်လျှင် အဇဏ္ဍ အစွန်း အနား မပြတ်တဲ့ မကျိုးတဲ့ သီလလို့ ဆိုရတယ်) အစ္စ္စိဒ္ဓါနိ-အလယ် သိက္ခာပုဒ်တစ်ပါးပါး မပျက်သဖြင့် အပေါက်ကင်းသော သီလတို့သည်။ အသဗလာနိ -သိက္ခာပုဒ် နှစ်ပါးသုံးပါး တစ်စပ်တည်းမပျက်သဖြင့် ကြောင်ကျားခြင်း ကင်းသော သီလတို့သည် အကမ္မာသာနိ-အကြား အမြင်၌ သိက္ခာပုဒ် တစ်ပါး တစ်ပါး ပျက်စီးခြင်း မရှိသဖြင့် အပြောက်အပြောက် စွန်းကွက်ခြင်းကင်းသော သီလတို့သည်။ သုဇိဿာနိ-တဏှာ၏ ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်သဖြင့် လွတ်လပ်စိုးပိုင်သော သီလတို့သည်။ ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ-ဘုရားအစရှိသော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော သီလတို့သည်။ အပရာမဋ္ဌာနိ ငါ၊ ငါသီလဟု မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ်အပ်၊ မစွဲလမ်းအပ်သော သီလတို့သည် သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ ခဏိက၊ ဥပစာအပ္ပနာ သမာဓိကို ဖြစ်စေနိုင်သော သီလတို့သည် သန္တိ-ရှိကြကုန်၏။ ဘိက္ခုရဟန်းသည်၊ တထာရူပေသု သီလေသု-ထိုသို့သဘောရှိသော သီလတို့၌၊ သဗြဟ္မစာရိဟိ-သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် အာဝိစေဝ ရဟောစ-မျက်မှောက်မှာရော မျက်ကွယ်မှာရော၊ သီလသာမညဂတော သီလအားဖြင့် ကူညီခြင်းသို့ ရောက်လျက် ဝိဟရတိ နေ၏။

ဆိုလိုရင်း အတိုချုပ်ကတော့ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ လူဝတ်ကြောင်ဆိုရင် ငါးပါးသီလ ရဟန်းဆိုရင် ပါတိမောက် သီလ ညစ်နွမ်းပျက်စီးခြင်း မရှိဘဲ လုံးဝစင်ကြယ်နေတယ်။ အခြားအရိယာများ၏ မျက်မှောက်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် အခြားအရိယာများ မမြင်နိုင်တဲ့ မျက်ကွယ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒီ သီလစင်ကြယ်နေတယ် အဲဒါကလဲ လွန်ကျူးလိုတဲ့ စိတ်ကို ချုပ်တည်းပြီး စင်ကြယ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ သူ့ပင်ကိုယ်သဘောရင်းအတိုင်း စင်ကြယ်နေခြင်းသာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို သီလစင်ကြယ်ခြင်း အားဖြင့် အခြားအရိယာများနှင့် မျက်မှောက်မှာရော၊ မျက်ကွယ်မှာရော သီလ စင်ကြယ်ပုံချင်း တူနေပါတယ်တဲ့။ အဲဒါကို “အရိယာနှင့် ကိုယ်ကျင့်တူလျှင်”လို့ ဘုန်းကြီးက ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒီလို အရိယာနှင့် တစ်ထပ်တည်း ကိုယ်ကျင့်သီလ တူညီပုံ ကတော့ မိမိကိုယ်တိုင်က အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် သောတာပန်ဖြစ်မှ ပြည့်စုံနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံချင်ရင် အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် သောတာပန်ဖြစ်အောင် အားထုတ်ရမယ်။ သောတာပန်အစစ် ဖြစ်ရင်တော့ အရိယကန္တ သီလဆိုတဲ့ ငါးပါးသီလဟာ ညစ်နွမ်းပျက်စီးခြင်း မရှိဘဲ သူ့အလိုလိုပင် စင်ကြယ်နေပါလိမ့်မယ်။ ရဟန်းဆိုရင်လဲ သီလျက် လွန်ကျူးလို့ သင့်တဲ့အာပတ်အပြစ် မရှိဘဲ ပါတိမောက်သီလ စင်ကြယ်နေပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် မျက်မှောက်မှာရော၊ မျက်ကွယ်မှာရော အခြားအရိယာများနှင့် သီလစင်ကြယ်ပုံချင်း တူညီနေပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို အခြားအရိယာများနှင့် တူညီပြီး သီလစင်ကြယ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အတူနေဖူးတဲ့ သူတွေက မမေ့နိုင်ဘဲ အမှတ်ရနေကြမယ်။ ချစ်ခင်ကြည်ညိုနေကြမယ်။ ရိုသေ လေးစားကြမယ်။ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ငြင်းခုံရခြင်း၊ ကွဲပြားခြင်းမရှိဘဲ အမြဲညီညွတ်ပြီး ချမ်းသာနေကြမယ်တဲ့ ဒကာကြွယ်ရ ဒါကြောင့်-

အယဓိ ဓမ္မော အရိယာ သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် မျက်မှောက်မျက်ကွယ် သီလစင်ကြယ်ပုံချင်း တူညီလျက် နေခြင်း ဟူသော ဤဂုဏ်သည်လည်း သာရဏီယော- တအောက်မေ့မေ့နှင့် သတိရခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပါ ပေတည်း။ ပိယကရဏော ချစ်ခင် ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပါပေတည်း။ ဂရုကရဏော- လေးစားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် သော တရားပါပေတည်း။ သင်္ဂဟယ-စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းငှါ၊ အဝိဝါဒါယ-ငြင်းခုံမှု ကင်းခြင်းငှါ၊ သာမဂ္ဂိယာ-မကွဲမပြား ဘဲ တစ်သားတည်း ညီညွတ်ခြင်းငှါ၊ ဧကီဘာဝါယ-တစ်လုံးတစ်စည်း တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ သံဝတ္တတိ ဖြစ်ပေ၏- လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။

ကောသမ္ဘိယသုတ်မှာ ဒီသာရဏီယ တရားတွေကို ဟောတော်မူတာဟာ အဲဒီအခါတုန်းက ကောသမ္ဘိရဟန်းတော်များ သီလသိက္ခာပုဒ်နှင့်စပ်ပြီး စွပ်စွဲကြ၊ ငြင်းခုံကြ၊ ကွဲပြားကြတာကို အကြောင်းပြုပြီး ဟောတော်မူခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အချင်းချင်း ငြင်းခုံခြင်း၊ ကွဲပြားခြင်း မရှိဘဲ ညီညွတ်ပြီး ချမ်းသာစွာ နေကြရအောင်လို့ အရိယာသီလနှင့် ပြည့်စုံအောင် ကျင့်သုံး အားထုတ်ကြရမယ်လို့ သိစေလိုရင်း ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်အတိုင်း အရိယာသီလနှင့် ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ကြဖို့ပါပဲ။ အရိယာမဖြစ်သေးပေမယ့် အရိယကန္တုခေါ်တဲ့ ငါးပါးသီလကို ရှိရှိသေသေ စင်စင် ကြယ်ကြယ် စောင့်ရှောက်နေရင်လဲ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်ကို သီတင်းသုံးဖော်တွေ အတူနေဖူးတဲ့ သူတွေကမေ့နိုင်ဘဲ အမှတ်တရ ဖြစ်နေတတ်ကြပါတယ်။ ချစ်ခင် ကြည်ညိုတတ်ကြပါတယ်။ ရှိသေလေးစားတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ငြင်းခုံရခြင်း၊ ကွဲပြားခြင်းမရှိဘဲ ညီညွတ်နေတတ်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် အရိယာမဖြစ်သေးပေမယ့် အရိယာတို့မြတ်နိုးအပ်တဲ့ အရိယကန္တု သီလကို မျက်မှောက်မျက်ကွယ် အချင်းခပ်သိမ်း စင်ကြယ်နေအောင် စောင့်ရှောက်သင့်ပါတယ်။ အဲဒီစကားထဲမှာ မျက်ကွယ် ဆိုတာကလဲ တကယ်စင်စစ်တော့ မရှိပါဘူး။ လူတွေက မမြင်နိုင်ပေမဲ့ နတ်တွေကတော့ မြင်နေမှာပဲ။ ဘယ်သူကမျှ မမြင်ဘူး ဆိုတာတောင်မှ မိမိကိုယ်တိုင်ကတော့ ထင်ရှားမြင်တွေ့နေတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဘယ်သူကမှ မသိပေမယ့် မိမိကိုယ်တိုင် ပြုထားတဲ့ မကောင်းမှုဟာ သေခါနီးကာလမှာ ထင်ရှားပေါ်လာတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို မျက်ကွယ်မရှိပုံကို သီလဝီဇံသန ဇာတ်ဖြင့် ထင်ရှားသိနိုင်ပါတယ်။

သီလဝီဇံသနဇာတ်ဝတ္ထု

တစ်ခုသော ဘဝတုန်းက အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ အလောင်းဟာ ဒီသာပါမောက္ခ ဆရာကြီး ဖြစ်ခဲ့တယ်။ တပည့် ငါးရာကိုပညာ သင်ပေးနေတယ်။ အဲဒီ ဆရာကြီးမှာ အချိန်အရွယ် ရောက်နေတဲ့ သမီးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ ရုပ်ရည်ကလဲ အလွန်လှပတင့်တယ်တယ်။ အသိအလိမ္မာအတတ်ပညာနှင့်လဲပြည့်စုံတယ်။ အဲဒီသမီးကို သီလနှင့်ပြည့်စုံတဲ့ လူတော်လူကောင်း နဲ့ ထိမ်းမြားပေးရန် ရည်ရွယ်ပြီး သူ့တပည့်ငါးရာထဲက အသင့်တော်ဆုံးလူကို ရွေးချယ်ရန် စုံစမ်းရေး လုပ်တယ်။ သူ့လုပ်ပုံက ဒီလိုတဲ့-

သူ့တပည့်တွေကို ခေါ်ပြီးတော့ တပည့်တို့ ငါ့မှာ အချိန်အရွယ် ရောက်နေတဲ့ သမီးတစ်ယောက် ရှိတယ်။ သင်တို့ သိတဲ့အတိုင်းပဲ ရုပ်ရည်လဲ လှတယ်။ လိမ္မာတယ်။ ပညာလဲ တတ်တယ်။ အဲဒီသမီးကို တပည့်တို့ထဲက သင့်တော်တဲ့ လူတစ်ယောက်နဲ့ ထိမ်းမြားပေးချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ငါ့သမီးမှာ ဝတ်ဆင်ဖို့ သုံးစွဲဖို့ ပစ္စည်းက လိုနေတယ်။ ဒါကြောင့် ငါ့သမီးကို အလိုရှိကြရင် မောင်တို့အိမ်က လက်ဝတ်လက်စား အဆင်းတန်ဆာ ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ဘယ်သူမှ မသိစေဘဲ တိတ်တဆိတ် ခိုးယူလာခဲ့ကြရမယ်လို့ ပြောကြားလိုက်ပါသတဲ့။

အဲဒီတော့ အများစု ကျောင်းသားတွေက သူတို့အိမ်က ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို သူတစ်ပါးထက်သာအောင် ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ် ချက်နဲ့ တိတ်တဆိတ် ခိုးယူခဲ့ပြီး ဆရာကြီးထံ ပေးကြတယ်။ ဘုရားအလောင်းတော်ဖြစ်တဲ့ ကျောင်းသားကတော့ ဘာတစ်ခုမှ ခိုးယူမလာခဲ့ဘူးတဲ့။ အဲဒီတော့ ဆရာကြီးက အဲဒီကျောင်းသားကို ဘာကြောင့် ခိုးယူမလာလဲလို့ မေးတယ်။ ဘုရားအလောင်း ကျောင်းသားက ဒီလိုဖြေပါတယ်။ ဆရာကြီးက ဘယ်သူမှမသိ မမြင်အောင် တိတ်တိတ်ခိုးယူလာခဲ့ရမယ်လို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း ဘယ်သူမှ မသိမမြင်အောင် ခိုးဖို့ရာ ကျွန်တော်စဉ်းစား ကြည့်ပါတယ်။ အဲဒီလို စဉ်းစားကြည့်တဲ့အခါ ဘယ်သူမှ မသိမမြင်ဘူး ဆိုပေမယ့် ကျွန်တော်က ခိုးရင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ကတော့ သိမြင်နေမှာပဲ။ ဒါကြောင့် ဘယ်သူမှ မသိမမြင်အောင် ခိုးဖို့ ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်ကို ရှာမတွေ့တဲ့အတွက် ကျွန်တော် မခိုးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်လို့ ဖြေကြားလိုက် ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဆရာကြီးက ဘုရားအလောင်းတော် ကျောင်းသားကို သီလနှင့်ပြည့်စုံတဲ့ လူတော် လူကောင်းအစစ်ပဲလို့ သိပြီးတော့ သမီးကို အဲဒီဘုရားအလောင်းတော် ကျောင်းသားနှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ် ပေးလိုက်ပါတယ်။ အခြားကျောင်းသားများ ခိုးယူလာတဲ့ ပစ္စည်းတွေကိုလဲ အသီးအသီး ပြန်ပေးလိုက်ပါသတဲ့။

မကောင်းမှုဖြုတ် ခိတ်ကွယ်ရာမရှိ

အဲဒီဇာတ်ဝတ္ထုထဲမှာ ပြထားတဲ့အတိုင်းပဲ ဘယ်သူမှ မသိမမြင်ဘူးလို့ ထင်ပြီး ပြုတဲ့သူမှာလဲ ပြုတဲ့သူ ကိုယ်တိုင် ကတော့ သိနေတာပဲ။ ငါပြုတယ်၊ ငါပြုတယ်လို့ မဆိုသော်လဲ ဆိုသကဲ့သို့ စိတ်ထဲက သက်သေခံနေတာပဲ။ ဒါကြောင့် သေခါနီးကာလမှာ အဲဒီ မကောင်းမှုကံက ထင်ရှားပေါ်လာတတ်တယ်။ အဲဒီ မကောင်းမှုကို စွဲလမ်းပြီး သေသွားရင် အပါယ် လေးပါးကို ကျရောက်သွားနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူဆိုရင် ကာယကံ ဝစီကံ ဒုစရိုက်မကောင်းမှု ဟူသမျှကို ကြဉ်ရှောင်ပြီး သီလစင်ကြယ်အောင် အပြစ်ကင်းအောင် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်နေသင့်ပါတယ်။ အဲဒီလို ရိုရိုသေသေနဲ့ သီလကို စောင့်ရှောက်နေရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကိုလဲ အတူနေပုဂ္ဂိုလ်တွေက ယုံကြည်အားကိုးနေကြတယ်။ သူ့ဂုဏ်ကို မမေ့နိုင်ဘဲ အမှတ်ရနေကြတယ်။ ချစ်ခင်ကြည်ညိုကြတယ်။ ရိုသေလေးစားကြတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အငြင်းအခုံ အကွဲအပြားမရှိပဲ တစ်စိတ်တစ်ဝမ်းတည်း ညီညွတ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် “အရိယာနှင့် ကိုယ်ကျင့် တူလျှင်” စသည်ဖြင့် ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

အရိယာနှင့် ကိုယ်ကျင့်တူလျှင်၊
သူ့ဂုဏ်အောက်မေ့ ညဉ့်နေ့အစဉ်၊
ရိုသေလေးစား သနားခင်မင်၊
ညီညွတ်ရေး အားပေးထားစဉ်။

အရိယာနှင့် ကိုယ်ကျင့်တူရမယ် ဆိုတဲ့ ၅-နံပါတ် သာရဏီယ တရားအကြောင်းကတော့ တော်လောက်ပါပြီ။ ယခု နောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ၆-နံပါတ် သာရဏီယ တရားကို ဟောရမယ်။

၆။ အရိယာနှင့် ဉာဏ်ဖြင့်တူလျှင်

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ ကာယံ ဒိဋ္ဌိ အရိယာ နိယျာနိကာ
နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ တထာ ရူပါယ ဒိဋ္ဌိယာ
ဒိဋ္ဌိသာမညဂတော ဝိဟရတိ သဗြဟ္မစာရိဟိ အာဝိစေဝ ရဟောစ စ။
အယမ္ဗိ ဓမ္မော သာရဏီယော ပိယကရဏော ဂရုကရဏော
သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ပုန-တစ်ဖန်လည်း အပရံ-တစ်ပါးသော သာရဏီယ တရားကား နိယျာနိကာ ထုတ်ဆောင် တတ်သော၊ ဝါ-သူ့ကိစ္စတာဝန် ကျေပွန် ပြီးမြောက်စေတတ်သော၊ အရိယာ ဖြူစင်မြင့်မြတ်သော၊ ဝါ-အရိယာတို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ ယာအယံ ဒိဋ္ဌိ-အကြင် အသိအမြင်ဉာဏ်ပညာသည် တက္ကရဿ-ထိုအသိအမြင် ဉာဏ်ပညာဖြစ်အောင်ပြုကျင့်သော သူအား၊ သမ္မာ-မှန်ကန်စွာ၊ ဒုက္ခက္ခယာယ-ဆင်းရဲကုန်ငြိမ်းရာအတွက် နိယျာတိ-ထွက်သွားတတ် ထုတ်ဆောင်တတ်၏။ ဝါ- ပြီးမြောက်စေတတ်၏။ ဘိက္ခူ ရဟန်းသည်၊ တထာရူပါ ဒိဋ္ဌိယာ-ထိုသို့ သဘောရှိသော အသိအမြင် ဉာဏ်ပညာဖြင့် သဗြဟ္မစာရိဟိ-သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် အာဝိ စေဝ ရဟော စ-မျက်မှောက်မှာရော မျက်ကွယ် မှာရော၊ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတော- အသိအမြင် ဉာဏ်ပညာဖြင့် တူညီခြင်းသို့ ရောက်လျက်၊ ဝိဟရတိ-နေ၏။

ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှာ ကျင့်သုံးပြီးရနိုင်တဲ့ မြင့်မြတ်သော လောကုတ္တရာ အသိအမြင် ပညာတွေဆိုတာရှိတယ်။ ဘာတွေလဲဆိုရင် မဂ်လေးပါး ပညာနှင့် ဖိုလ်လေးပါး ပညာတွေပါပဲ။ မဂ်ပညာနှင့် ဖိုလ်ပညာဆိုတာ သဘောအားဖြင့်တော့ အတူတူပါပဲ။ အကြောင်းအကျိုးအဖြစ်မျှသာ ကွဲပြားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီနေရာမှာ အကြောင်းလဲဖြစ်၊ ပဓာနလဲဖြစ်တဲ့ မဂ် ပညာလေးပါးကိုပဲ-ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီအရိယမဂ်ပညာလေးပါးဟာ ကိလေသာပယ်ခြင်း၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက် စေခြင်းဆိုတဲ့ သူ့ကိစ္စကို ပြီးမြောက်စေနိုင်တဲ့ အတွက် နိယျာနိကာ ဒိဋ္ဌိလိုလဲ ဆိုရပါတယ်။ အဲဒီမဂ်ပညာကို ရအောင် ကျင့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဲဒီမဂ်ပညာက ဆင်းရဲဟူသမျှ ကုန်ခန်း ကင်းငြိမ်းသွားအောင် ရွက်ဆောင် ပြီးမြောက် စေတတ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ သမ္မာဒုက္ခက္ခယာယလို့ ဆိုထားတဲ့အတိုင်း ဆင်းရဲကုန်ငြိမ်းတယ် ဆိုရာမှာ အမှန်ငြိမ်း အမှားငြိမ်း ၂-မျိုးရှိတဲ့ အနက်က အမှန်အတိုင်း ကုန်ငြိမ်းစေတယ်လို့လဲ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ အမှား ငြိမ်းဆိုတာက ဘယ်ဟာလဲ အမှန်ငြိမ်းဆိုတာက ဘယ်လိုဟာလဲဆိုရင် ဓေတ္တဓဏမျှ ငြိမ်းတာကို အမှားငြိမ်းလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အစဉ်ထာဝရ အပြီးပြတ်ငြိမ်းတာကို အမှန်ငြိမ်း လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဆင်းရဲ အမှားငြိမ်းပုံကို ယခု ရှင်းပြမယ်။

ဆင်းရဲအမှားငြိမ်းပုံ

လက်ခြေများကို ကွေးထားတာ ကြာတဲ့အခါ ညောင်းလာတယ်။ ဆန့်လိုက်တော့ အဲဒီညောင်းတဲ့ဆင်းရဲ ငြိမ်းသွားတယ်။ ဆန့်ထားတာ ကြာပြန်ရင်လဲ တစ်ဖန် ညောင်းလာပြန်တယ်။ အဲဒါမျိုးဟာ တစ်ခဏမျှသာ ငြိမ်းတဲ့အတွက် အငြိမ်းမှန်မဟုတ်ဘူး။ ထို့အတူပင် ထိုင်နေတာ ကြာရင် ညောင်းတယ် ပူတယ် ပြင်လိုက်ရင် ငြိမ်းသွားတယ် တော်တော်ကြာရင်လဲ တစ်ဖန် ညောင်းပူလာပြန်တာပဲ။ ဒါလဲ အငြိမ်းမှန်မဟုတ်ဘူး။ ဒီပုံဒီနည်းဖြင့် ဣရိယာပုထ် အနေအထိုင်တစ်မျိုးမျိုးမှာ ကြာလို့ ညောင်းလာပူလာရင် ပြင်ပေးရတယ်။ ပြင်လိုက်တဲ့အခါ အဲဒီ အညောင်းအပူ ငြိမ်း သွားတယ်။ ဒါပေမယ့် တော်တော်ကြာပြန်ရင် တစ်ဖန် ညောင်းပူလာပြန်တာပါပဲ။ ဒီလို ခေတ္တခဏလောက်သာ ငြိမ်းတာမျိုးဟာ အငြိမ်းမှန်မဟုတ်ဘူး။ နောက်ပြီး တော့ ပူအိုက်နေတဲ့အခါ ယပ်လေးခပ်လိုက်ရင် ရေချိုးလိုက်ရင် အဲဒီအပူ အအိုက် ငြိမ်းသွားတယ်။ ဒါပေမယ့် တော်တော်ကြာရင် တစ်ဖန် ပူပြန်အိုက်ပြန်တာပဲ။ ချမ်းအေးတဲ့ အခါ မီးပူနဲ့ ကင်ပေးရင် နေပူစာလုံ့ရင် အဲဒီအချမ်း ပျောက်သွားတယ်။ ဒါပေမယ့် မီးပူနေပူနှင့် ဝေးကွာသွားတဲ့အခါ တစ်ဖန်ချမ်းပြန်တာပဲ။ ယားနေတဲ့အခါ လက်နဲ့ ကုပ်ခြစ်ပြီး ဖျောက်လိုက်ရင် အဲဒီအယားပျောက်သွားတယ်။ ဒါပေမယ့် တော်တော်ကြာရင် တစ်ဖန် ယားပြန်တာပဲ။ အဲဒီလို ပျောက်တာ ငြိမ်းတာတွေလဲ အငြိမ်းမှန် မဟုတ်ဘူး။

ဆာလောင်နေတဲ့အခါ ထမင်း မုန့် စသည် တစ်ခုခုကို စားလိုက်ရင်အဲဒီ ဆာလောင်မှု ပြေငြိမ်းသွားတယ်။ ဒါပေမယ့် တော်တော်ကြာရင် ဆာပြန်တာပဲ။ ဒါကြောင့် တစ်နေ့မှာ အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်တော့ အစာကို စားနေကြရတယ် အများအားဖြင့် တစ်နေ့မှာ ၂-ကြိမ် ၃-ကြိမ်သာ စားနေကြရတယ်။ လေးငါးကြိမ် စားနေရတဲ့ လူတွေလဲ ရှိတာပဲ။ အဲဒီလို စားနေပေမယ့် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဆာပြန်နေတာပဲ။ ဆာလောင်မှုကတော့ လုံးဝပျောက်တယ်လို့ မရှိဘူး။ မကြာမကြာ ဆာနေပြန်တာပဲ။ လူတွေသာ မဟုတ်ဘူး။ ဆင် မြင်း ကျွဲ နွားအစရှိတဲ့ မြေပြင်မှာ တည်နေတဲ့ သတ္တဝါတွေ ကျိုး ငှက် အစရှိသော ကောင်းကင်ပျံနိုင်တဲ့ သတ္တဝါတွေ ငါးလိပ် အစရှိသော ရေထဲက သတ္တဝါတွေ။ အဲဒီလို တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတွေလဲ နေ့စဉ်ရှာပြီး စားနေကြရတာပဲ။ ဒီလို မပြတ်စားနေပေမယ့်လို့ ဆာလောင်မှုကတော့ လုံးဝပျောက်တယ်လို့ မရှိဘူး။ တော်တော်ကြာရင် ဆာလောင်ပြန်တာပဲ။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဇီဝတ္ထုပရမာရောဂါလို့ ဟောတော်မူပါတယ်။

ရောဂါနာကျင်စေလျက် နှိပ်စက်တတ်သော အနာရောဂါဟူသမျှတို့သည် ဇီဝတ္ထုပရမာ-ဆာလောင်ခြင်းလျှင် အလွန်အကျွံကုန်၏။ အနာရောဂါထဲမှာ ဆာလောင်မှုဟာ အကြီးဆုံး အလွန်ကဲဆုံး ရောဂါဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ ဟုတ်တယ်။ အခြားရောဂါများကိုတော့ သင့်တော်တဲ့ ဆေးနဲ့ ကုလိုက်ရင် အမြစ်ပြတ်လဲ ပျောက်တတ်တယ်။ အမြစ်မပြတ် မပျောက်တောင်မှ ရက်ပိုင်း လပိုင်း နှစ်ပိုင်းနဲ့ တော်တော်ကြာအောင် ပျောက်နေတတ်တယ်။ တစ်ဘဝလုံး မပျောက်နိုင်ဘူး ဆိုတောင်မှ နောက်ဘဝကျတော့ အဲဒီရောဂါမရှိတော့ဘူး။ လုံးဝကင်းသွားနိုင်တယ်။ ဒီဆာလောင်မှုရောဂါကတော့ တစ်နေ့ တစ်ရက်မျှတောင် ကင်းပျောက်ခဲ့ပါတယ်။ တစ်ဘဝက သေပြီးတဲ့နောက် နောက်ဘဝမှာလဲ ဆာလောင်ပြန်တာပဲ။ ဒါကြောင့် လူများမှာ မွေးပြီး မကြာခင်ဘဲ နို့တိုက်ပေးရတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ ဆာလောင်မှုဆင်းရဲဟာ အစာစားလို့ ပြေငြိမ်းသွားပေမယ့်လို့ အဲဒီလို ငြိမ်းတာဟာ အငြိမ်းမှန် မဟုတ်ဘူး။

နောက်ပြီးတော့ ရှေးကပြခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကံနည်းလို့ အောက်တန်းကျပြီး ဒုက္ခရောက်နေကြတဲ့ သူတွေ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးနေတဲ့သူတွေ အနာရောဂါများတဲ့ သူတွေ အဲဒီလို အဆင်မပြေတဲ့ သူတွေက သတိသံဝေဂရပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေကို ပြုကြတယ်။ နောက်ဘဝတွေမှာ လက်ရှိဆင်းရဲမျိုးက လွတ်မြောက်ဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး ပြုကြတယ်။ အဲဒီ ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကြောင့် နောက်နောက် ဘဝတွေမှာ လူ့လောက နတ်လောကမှာ အထက်တန်းကျတဲ့ ဘဝတွေရောက်ပြီး ကြီးပွားချမ်းသာနေကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီကုသိုလ်တွေက အစွမ်းကုန်တဲ့အခါ ဆင်းရဲရတဲ့ ဘဝကို ပြန်ရောက် ရတာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒါန သီလ ကုသိုလ်ကံဖြင့် လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာရပြီး ဆင်းရဲငြိမ်းတယ်ဆိုတာလဲ အစဉ်ထာဝရငြိမ်း မဟုတ်ဘူး။ အခိုက်အတန့်မျှသာ ငြိမ်းခြင်းဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အငြိမ်းမှန်မဟုတ်သေးဘူး။

နောက်ပြီးတော့ ဗြဟ္မာ့ဘုံတွေရောက်ပြီး ချမ်းသာနေရန် ရည်ရွယ်ပြီးတော့ ဈာန်သမာပတ် ကုသိုလ်တွေကို ပွားများတယ်။ ပထမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ကုသိုလ်များကို ဖြစ်ပွားစေတယ်။ အရူပဈာန်များကို ဖြစ်ပွားစေတယ်။ အဲဒီလို ဈာန်သမာပတ် ကုသိုလ်တရားတွေကို ဖြစ်ပွားစေတဲ့သူဟာ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၊ အရူပ ဗြဟ္မာ့ဘုံတွေကို ရောက်ပြီးတော့ ကမ္ဘာပေါင်းများစွာ ချမ်းသာပြီးနေနိုင်ပါတယ်။ အထက်ဘဝဂ်ဆိုတဲ့ နေဝသညာ နာသညာယတနာဘုံ ရောက်နေရင် ကမ္ဘာပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်ပတ်လုံး ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာဖြင့် ချမ်းသာနေနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ အဲဒီဈာန်ကုသိုလ် အဟုန် ကုန်တဲ့အခါမှာ အဲဒီဘုံမှ စုတေရွေ့လျော့ပြီး လူ့ဘဝကို ရောက်လာမယ်။ အဲဒီအခါကျတော့ အခြားလူတွေကိုပဲ ဆင်းရဲချမ်းသာများကို ခံစားရမယ်။ အကုသိုလ်ကံတွေကို ပြုမိရင် အပါယ်လေးပါးသို့လဲ ရောက်သွားရဦးမယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဒီလိုဟောထားတယ်။

ဥက္ခိတ္တာ ပုညတေဇေန၊ ကာမရူပဂတိံ ဂတာ။
အဝဂ္ဂန္တိ သမ္ပတ္တာ၊ ပုန အာယန္တိဒုဂ္ဂတိံ။

ပုညတေဇေန-ကောင်းမှု၏ အစွမ်း အာနုဘော်က၊ ဥက္ခိတ္တံ- မြင့်တင် ပေးလိုက်သောကြောင့် ကာမရူပဂတိံ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ ဟူသော ကာမသုတ်နှင့် ရူပဗြဟ္မာဘဝဟူသော ရူပဂတိံသို့၊ ဂတာ-ရောက်နေကြသော လူနတ်ဗြဟ္မာတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဘဝဂ္ဂမ္ဘိ-ဘဝဂ်ဟု ခေါ်သော အထက်ဆုံးဘုံသို့လည်း၊ သမ္ပတ္တာ-ကောင်းစွာ လှလှရောက်နေကြသော အရူပ ဗြဟ္မာတို့သည် လည်းကောင်း၊ ပုညက္ခယေန-ကောင်းမှု အဟုန် ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုဂ္ဂတိံ-အပါယ်လေးဝ ဆင်းရဲရာဌာနသို့၊ ပုနအာယန္တိ တစ်ဖန် ရောက်ကြရလေတော့သည်တဲ့။

ဒါကြောင့် ဒါန သီလစသော ကာမကုသိုလ် ဈာန်ကုသိုလ်များဖြင့် လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ ဗြဟ္မာဘဝကိုရောက်ပြီး ဆင်းရဲ ငြိမ်းတာဟာလဲ အစဉ်ထာဝရ ငြိမ်းခြင်း မဟုတ်တဲ့အတွက် အငြိမ်းမှန်လို့ မဆိုရသေးဘူးတဲ့ ဒကာကြွယ်ရ။

ဆင်းရဲအမှန်ငြိမ်းပုံ

ဘယ်လိုငြိမ်းတာမှ အငြိမ်းမှန် ခေါ်သလဲလို့ ဆိုရင်တော့ အရိယမဂ်လေးပါးဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်တွေ့ပြီး ဆင်းရဲခပ်သိမ်း အကုန်ငြိမ်းမှ အငြိမ်းမှန်လို့ ဆိုရပါတယ်။ အဲဒီလို ငြိမ်းရာမှာ အောက်ထစ်ဆုံး သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်တွေ့သွားရင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်မှာ အပါယ်လေးပါး ဆင်းရဲတွေ အကုန်ငြိမ်းတယ်။ ခုနစ်ဘဝထက် ပိုပြီး ဖြစ်ရမည့် ဘဝ ဆင်းရဲတွေလဲ အကုန်ငြိမ်းတယ်။ ဒါကြောင့် သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အပါယ်လေးပါးသို့လဲ မကျရတော့ဘူး။ အလွန်ဆုံး အားဖြင့် လူ့လောက နာလောကမှာ ခုနစ်ဘဝမျှသာ ဖြစ်ပြီးတော့ အဲဒီနောက်ဆုံးဘဝမှာ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံရမယ်။ သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် တွေ့သွားရင် လူ့လောက၊ နတ်လောကမှာ နှစ်ဘဝမျှသာဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံရမယ်။ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်တွေ့သွားရင် ရူပဘဝမှာ ဖြစ်စေ အရူပဘဝမှာ ဖြစ်စေ ဘဝတစ်မျိုးတည်း မှာသာ ဖြစ်ပြီးတော့ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံရမယ်။ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် တွေ့သွားရင်တော့ အဲဒီ မျက်မှောက်ဘဝမှာပင် အာယုသင်္ခါရ ကုန်တဲ့အခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံရမယ်။

ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတယ်ဆိုတာ နောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိစိတ် ချုပ်သွားတဲ့နောက် ဘဝသစ်ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတွေ မဖြစ်လာတော့ပဲ ရုပ်နာမ်နှင့်စပ်တဲ့ ဆင်းရဲတွေ အကုန်ငြိမ်းသွားတာကို ဆိုတာပါပဲ။ အဲဒီလို ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံသွားတဲ့အခါမှာ အိုတတ်၊ နာတတ်၊ သေတတ်တဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ လုံးဝ မရှိတဲ့ အတွက် အိုခြင်း ဆင်းရဲလဲ မရှိတော့ဘူး။ နာခြင်း ဆင်းရဲလဲ မရှိတော့ဘူး။ သေခြင်း ဆင်းရဲလဲ မရှိတော့ဘူး။ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း အစရှိတဲ့ စိတ်ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲတွေဟူသမျှလဲ ဘာမျှမရှိတော့ဘူး။ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း အကုန်ငြိမ်းသွားတယ်။ ဘယ်တော့မှ မပေါ်လာတော့ဘဲ အပြီးတိုင် ထာဝရလုံးဝငြိမ်းသွားတယ်။ အဲဒီလို အပြီးတိုင် ထာဝရ လုံးဝငြိမ်းတာဟာ အငြိမ်းမှန်ပဲ။ အဲဒီ အငြိမ်းမှန်ကို ရည်ပြီး တော့ မြတ်စွာဘုရားက “သမ္မာဒုက္ခက္ခယယာ-မှန်စွာ ဆင်းရဲကုန်ငြိမ်းရန်အတွက် ဆင်းရဲဟူသမျှ အပြီးတိုင် ကုန်ငြိမ်းသွား အောင် အရိယမဂ်ပညာက ဆောင်သွားတယ်” လို့၊ ဟောတော်မူတာပဲ။ ဒကာကြွယ်ရ၊ အရိယမဂ်ပညာက ကျင့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆင်းရဲကုန်ငြိမ်းအောင် ထုတ်ဆောင်သွားတယ်နော်၊ ဆင်းရဲတွေ ဘာဖြစ်သွားအောင် ထုတ်ဆောင်သွားသတဲ့လဲ။ ဒကာကြွယ်ရ၊ (ဆင်းရဲတွေ ကုန်ငြိမ်းသွားအောင် ထုတ်ဆောင်သွားပါတယ် ဘုရား) ဘာက ဆောင်သွားသတဲ့လဲ (အရိယမဂ်ပညာက ဆောင်သွားပါတယ် ဘုရား) ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆောင်သွားသတဲ့လဲ။ (ကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆောင်သွားပါတယ် ဘုရား)။ ဟုတ်ပြီ ဒကာကြွယ် ကျင့်တဲ့သူကိုသာ ဆောင်တယ်နော်၊ မကျင့်တဲ့ သူကိုတော့ မဆောင်ဘူးပေါ့။ ဆောင်ပါ့မလား၊ (မဆောင်ပါ ဘုရား)။ ဒီနေရာမှာ ဆောင်ပုံ မဆောင်ပုံကို ဥပမာဖြင့် ပြောကြစို့ရဲ့။

ကျင့်သူကိုသာ ပညာက ထုတ်ဆောင်ကြောင်း

ယခုလောကမှာ မော်တော်ကားကို ရထားတို့ သင်္ဘောတို့ လေယာဉ်တို့ ဆိုတာတွေဟာ လူတွေသွားလိုရာ အရပ်ကို ဆောင်သွားတယ်မဟုတ်လား၊ ဒါပေမယ့် သူ့အပေါ်တက်စီးတဲ့သူကိုသာ ဆောင်တယ်၊ မစီးဘဲနဲ့ ဘေးက ရပ်ကြည့်နေတဲ့ သူကို ဆောင်ပါ့မလား၊ (မဆောင်ပါဘူး)၊ ဒါလိုပဲ အရိယမဂ် အသိအမြင်ဉာဏ်ပညာကလဲ အဲဒီပညာဖြစ်အောင် ကျင့်တဲ့ သူကိုသာ ဆောင်တယ်၊ မကျင့်တဲ့သူကိုတော့ မဆောင်ဘူး ရှင်းရဲ့မဟုတ်လား၊ ဒကာကြွယ်ရ၊ (ရှင်းပါတယ်ဘုရား)၊ ဒီတော့ ဒကာကြွယ်ရ ဆင်းရဲငြိမ်းချင်ရင် အရိယမဂ်ပညာ ရထားကိုရလိမ့်မယ်၊ ယခု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်နှင့် တွေ့ကြုံနေတဲ့ အခါမှာ အရေးကြီးဆုံး အလုပ်က ဘာလဲဆိုရင် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းတဲ့နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်အောင် ကျင့်ဖို့အလုပ်ပဲ မဟုတ် လား၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် အပါယ်ဆင်းရဲက လုံးဝလွတ်မြောက်တဲ့ သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်ဉာဏ် ရအောင်ကျင့်ဖို့ အရေးကြီးတယ် ဒကာကြွယ်ရ အပါယ်လေးပါးက လုံးဝလွတ်မြောက်မှ ဘုရားသာသနာနှင့် တွေ့ရကျိုးနပ်တယ်၊ သာမန် ကုသိုလ်လောက် ပြုပြီးတော့ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာချမ်းသာ ရရှိလောက်နဲ့တော့ ဘုရားသာသနာနှင့် တွေ့ရတယ်လို့ မပြောလောက် မချီးမွမ်းလောက်သေးဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာချမ်းသာကို ရစေနိုင်တဲ့ သာမန် ဒါနသီလ ဘာဝနာကုသိုလ်တွေဆိုတာ သာသနာပမှာလဲ ပြုနိုင်တာပဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ သာမန် ကုသိုလ်ကို ပြုရုံနဲ့ အားရကျေနပ် မနေသင့်ဘူး၊ နောက်တစ်ခုကတော့ မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရတဲ့ ဘုရား တပည့် ဖြစ်ပါလျက်နဲ့ နောင်တစ်ချိန်မှာ အပါယ်လေးပါး ရောက်နေရဦးမယ်ဆိုရင် ဘုရားသာသနာနှင့် တွေ့ရတာဟာ ဘာမှ အကျိုးထူးမရှိသလို ဖြစ်နေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့က အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် အပါယ်လေးပါးမှ လုံးဝလွတ်မြောက်စေနိုင်တဲ့ ဉာဏ် အဆင့်ကို ရောက်အောင် အားထုတ်ဖို့ တိုက်တွန်းဟောကြားနေပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ရွှေငွေ စိန်ကျောက်အစရှိတဲ့ အဖိုးတန် ရတနာတွေကို သာမန်လူတွေမှာ မသုံးရဘဲ ဘုန်းကံရှိတဲ့လူတွေသာ သုံးရသလိုပင် အပါယ်လေးပါးမှ လုံးဝလွတ်မြောက် စေနိုင်တဲ့ တရားဆိုတာလဲ သာမန်လူတွေက လက်မခံနိုင်ဘူး၊ ပါရမီထူးရှိတဲ့ လူများသာ လက်ခံနိုင်တယ်၊ သို့သော် ယခု ပါရမီထူးနှင့် မပြည့်စုံသေးရင်လဲ ပြည့်စုံသွားအောင် ကျင့်သုံးအားထုတ်ဖို့ကတော့ လိုပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးက အဲဒီ အဖိုးတန် တရားရတနာကို ဟောပြောပြီး ပေးကမ်းနေပါတယ်။

အရိယမဂ်ပညာရအောင် အားထုတ်ပုံ

ဒီနေရာမှာ အရိယမဂ်ပညာကိုရအောင် အရိယမဂ်ပညာကပဲ စပြီး အားထုတ်ရပါသလားလို့ မေးစရာရှိတယ်၊ အရိယ မဂ်ပညာကတော့ စပြီးအားထုတ်လို့ မဖြစ်ဘူး၊ အရိယမဂ်ပညာရဲ့ ရှေ့သွားဖြစ်တဲ့ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်လို့ခေါ်တဲ့ ဝိပဿနာပညာက စပြီး အားထုတ်ရတယ်၊ ဘယ်လို အားထုတ်ရသလဲ ဆိုရင် ဒွါရ ၆-ပါးမှာ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၊ ထင်ပေါ်လာတဲ့ ရုပ်နာမ်တရား တွေကို ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းလိုက်ပြီး ရှုရတယ်၊ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း နံတိုင်း စားသိတိုင်း ထိသိတိုင်း ကြံသိတိုင်း လိုက်ပြီး ရှုရတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဣန္ဒာစုပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ အဲဒီမြင်တိုင်း ကြားတိုင်း စသည်တွေကို အကုန်လုံး လိုက်ပြီး မရှုနိုင်သေးဘူး၊ တွေ့ထိရာက အထူးထင်ရှားတဲ့ရုပ်ကို စပြီး ရှုရတယ်၊ သွားနေဆဲမှာဆိုရင် တောင့်တင်း တွန်းကန်လှုပ်ရှားတဲ့ ဝါယောရုပ်က ထင်ရှားနေတယ်၊ အဲဒါကို သွားတယ်လို့ ရှုပြီး သိရတယ်၊ ဒါကြောင့် သတိပဋ္ဌာနသုတ် ပါဠိတော်မှာ “ဂစ္ဆန္တော ဝါ-သွားသည် ရှိသော်မူလည်း၊ ဣန္ဒာဓိတိ-သွားသည် ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏” လို့ ဟောထားပါတယ်၊ ထို့အတူပင် ရုပ်တဲ့အခါ ထိုင်တဲ့အခါ လျောင်းတဲ့အခါများမှာလဲ တောင့်တင်းထောက်ကန်တဲ့ ဝါယောရုပ်က ထင်ရှားနေတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအခါများမှာလဲ အဲဒီ ဝါယောရုပ်ကို ရုပ်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ လျောင်းတယ်လို့ ရှုပြီး သိရတယ်၊ ဒါကြောင့် သတိပဋ္ဌာနသုတ် ပါဠိတော်မှာ “ဋ္ဌိတော ဝါ-ရပ်သည်ရှိသော်မူလည်း၊ ဋ္ဌိတောမှိတိ-ရပ်သည်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ နိသိန္တော ဝါ-ထိုင်သည်ရှိသော်မူလည်း၊ နိသိန္တော မှိတိ-ထိုင်သည်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ သယာနော ဝါ-လျောင်းသည်ရှိသော်မူလည်း၊ သယာနောမှိတိ-လျောင်းသည် ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သိ၏” လို့ ဟောထားပါတယ်။

ပထမစပြီး အားထုတ်တဲ့အခါမှာ ထိုင်ပြီး အားထုတ်ရတာကပဲ များပါတယ်၊ ဒါကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး ထိုင်ရုပ်ကို စူးစိုက်ပြီး ထိုင်တယ်၊ ထိုင်တယ်လို့လဲ ရှုနေနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီ ထိုင်နေဆဲမှာ ထင်ရှားပေါ်လာတဲ့ အခြားကိုယ်အမူအရာ ရုပ်များကိုလဲ ရှုနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီလိုအခါမှာ အသက်ရှူလေကြောင့် ဝမ်းဗိုက်က ဖောင်းလိုက်ပိန်လိုက်နဲ့ တောင့်တင်းလှုပ်ရှားတဲ့ ဝါယောရုပ်ဟာ အထူးထင်ရှားနေပါတယ်၊ အဲဒါကိုလဲ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်လို့ ရှုပြီး သိနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီလို ကိုယ်အမူအရာ ဟူသမျှကိုလဲ ရှုပြီးသိအပ်ကြောင်းကို “ယထာ ယထာဝါ ပနဿ ကာယော ပဏီဟိတော ဟောတိ၊ တထာ တထာ နံ ပဇာနာတိ” (တစ်နည်းသော်ကား အကြင်အကြင် အခြင်းအရာဖြင့် ထိုယောဂီ၏ ကိုယ်သည် တည်နေလျှင် ထိုအခြင်းအရာဖြင့် ထိုကိုယ်ကိုသိ၏)လို့ အဲဒီ သတိပဋ္ဌာနသုတ် ပါဠိတော်မှာပဲ ဆက်ပြီး ညွှန်ပြ ဟောကြားထားပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီး တို့က ထိုင်နေဆဲမှာ အဲဒီ ဖောင်းရပ်ပိန်ရပ်ကိုပဲ စပြီးရှုဖို့ ညွှန်ကြားနေပါတယ်၊ ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း ရှုမှတ်လို့ ဝိပဿနာ ဉာဏ်တွေ ပြည့်စုံသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာလဲ ရာပေါင်းများစွာ ရှိနေပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ဖောင်းတာ ပိန်တာ ၂-ခုတည်း ရှုမှတ် ရတာတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ဖောင်းတာ ပိန်တာကို ရှုမှတ်နေရင်း စိတ်ကူးကြံစည်မှု တစ်စုံတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာရင် အဲဒီစိတ်ကိုလဲ ရှုပြီး သိရတယ်၊ ညောင်းမှု ပူမှု နာကျင်မှုစသော ဝေဒနာ တစ်စုံတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာရင် အဲဒီဝေဒနာကိုလဲ ရှုပြီးသိရတယ်။

မြင်မှုကြားမှုစသည် တစ်စုံတစ်ခုပေါ်လာရင် အဲဒါကိုလဲရှုပြီး သိရတယ်။ ကွေးမှုဆန့်မှု လုပ်ရှားမှုစသော ကိုယ်အမူအရာ အထူးပေါ်လာရင် အဲဒီကိုယ်အမူအရာကိုလဲ ရှုပြီး သိရတယ်။ အဲဒီလို ကိုယ်အမူအရာအထူး စိတ်အမူအရာ အထူး ဝေဒနာ အထူးမရှိတဲ့အခါ များမှာတော့ ဖောင်းတာ ပိန်တာကိုသာ ရှုမှတ်နေရတယ်။

အဲဒီလို ရှုမှတ်နေရင်းပင် မှတ်သိရတဲ့ ရုပ်နှင့် မှတ်သိတဲ့ နာမ် ဒီရုပ်နာမ်နှစ်ပါးကို ပိုင်းခြားပြီး သိလာတယ်။ အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်ပြီး ဖြစ်နေပုံကိုလဲ သိလာတယ်။ မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း ပေါ်လာတဲ့ အာရုံနဲ့ အသိစိတ်ဟာ ချက်ခြင်း ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရလို့ မမြဲဘူးလို့လဲ သိလာတယ်။ ဖြစ်လိုက် ပျက်လိုက်နဲ့ ဆင်းရဲကြီးပဲလို့လဲ သိလာတယ်။ သူ့သဘောအတိုင်း သူ့ဟာသူ ဖြစ်နေတဲ့ သဘောတရားမျှပဲလို့လဲ သိလာတယ်။ နောက်ကျတော့ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း စသည်ကို အကုန်လုံး လိုက်ပြီး ရှုနိုင်သိနိုင်တယ်။ အဲဒီလို ပေါ်လာသမျှကို ရှုမှတ်ပြီး အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု သိနေရင်း ဉာဏ်ရင့်တဲ့ အခါမှာ အရိယ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့မြင်သွားတယ်။ အဲဒီလို မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့မြင်သွားရင် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အသိအမြင်ဟာ မပျက်နိုင်အောင် ခိုင်မြဲသွားတယ်။ ရှုမှတ်နေတဲ့အခါဖြစ်စေ၊ ဆင်ခြင်ကြည့်တဲ့ အခါဖြစ်စေ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်သဘောမျှပဲ။ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ သဘောမျှပဲလို့သာ ဉာဏ် ထဲမှာ ရှင်းနေတယ်။ အဲဒါဟာ အခြားအရိယာတို့၏ အသိဉာဏ်ပညာနှင့် တူညီနေပုံပါပဲ။ အခြားအရိယာများနှင့် အတူနေခိုက် မျက်မှောက်မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဝေးကွာနေခိုက် မျက်ကွယ်မှာပဲ ဖြစ်ဖြစ် အဲဒီ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အသိအမြင်ဟာ ပြောင်းလဲခြင်း မရှိဘဲ ခိုင်မြဲနေတော့တာပဲ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက တထာဂူပါယ ဒိဋ္ဌိယာ-ထိုသို့ သဘောရှိသော အရိယမဂ် အသိအမြင် ဉာဏ်ပညာဖြင့် သဗြဟ္မာစာရိယိ-အရိယာသီတင်း သုံးဖော်တို့နှင့်၊ အာဝိ စေဝ ရဟော စ-မျက်မှောက်မှာရော မျက်ကွယ် မှာရော၊ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတော-အသိအမြင်ဉာဏ်ပညာဖြင့် တူညီခြင်းသို့ရောက်လျက်၊ ဝိဟရတိ-နေသည်”လို့ ဟောတော်မူပါ တယ်။ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက အရိယာနှင့် ဉာဏ်ဖြင့်တူလျှင်-လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားပါတယ်။ အဲဒီလို အရိယာတို့၏ အသိအမြင် ဉာဏ်ပညာကို ရှုပြီးတော့ အရိယာတို့နှင့် တူညီနေလျှင် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို အတူနေဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များက တအောက်မေ့မေ့နဲ့ အမှတ်ရနေကြမယ်။ ချစ်ခင် ကြည်ညိုကြမယ်။ လေးစားကြမယ်။ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ငြင်းခုံရခြင်း၊ ကွဲပြားခြင်းမရှိဘဲ ညီညွတ် ချမ်းသာနေကြမယ်။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက-

အယဓိဓမ္မော-အရိယာတို့နှင့် အသိအမြင် ဉာဏ်ပညာဖြင့် တူညီခြင်းဟူသော ဤဂုဏ်သည်လည်း၊ သာရဏီယော- တအောက်မေ့မေ့နှင့် သတိရခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပေတည်း။ ပိယကရဏော-ချစ်ခင်ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေ တတ်သော တရားပါပေတည်း။ ဂရုကရဏော-လေးစားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော တရားပါပေတည်း။ သင်္ဂဟာယ-စည်းလုံး ညီညွတ်ခြင်းငှါ။ အဝိဝါဒါယ-ငြင်းခုံမှု ကင်းခြင်းငှါ။ သာ-မဂ္ဂိယာ-မကွဲပြားဘဲ တစ်သားတည်း ညီညွတ်ခြင်းငှါ။ ဧကီဘာဝါယ-တစ်လုံးတစ်စည်းတည်း တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ-ဖြစ်ပါပေ၏-လို့ ဟောတော်မူပါတယ်။

အဲဒီ အနက်အဓိပ္ပါယ်များကို ဘုန်းကြီးက သူ့ဂုဏ် အောက်မေ့ ညဉ့်နေ့အစဉ်-စသည်ဖြင့် ရှေးနည်းတူပဲစီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

အရိယာနှင့် ဉာဏ်ဖြင့်တူလျှင်၊
သူ့ဂုဏ်အောက်မေ့ ညဉ့်နေ့အစဉ်၊
ရိုသေလေးစား သနားခင်မင်၊
ညီညွတ်ရေး အားပေးတာဝန်။

ဒီ သာရဏီယတရား ၆-ပါးကို ဥပရိပဏ္ဍာသ ပါဠိတော် သာမဂါမသုတ်မှာ ဟောတော်မူတာကတော့ နိဂဏ္ဌာနာဠုပုတ္တ ဆိုတဲ့ ဂိုဏ်းဆရာကြီးကွယ်လွန်တဲ့အခါ သူ့တပည့်တွေ ကွဲပြားကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်တယ် အဲဒီအခါတုန်းက နိဂဏ္ဌာနာဠုပုတ္တ ဂိုဏ်းသားတွေ အယူဝါဒ အကြောင်းပြုပြီး ကွဲပြားကြသလို မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူတဲ့အခါလဲ ရဟန်းတော်တွေ အယူအဆအကြောင်းပြုပြီး ကွဲပြားမှုကို အရှင်အာနန္ဒာက စိုးရိမ်လို့ မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်တယ်။ အဲဒါကို အကြောင်း ပြုပြီး မြတ်စွာဘုရားက ကွဲပြားခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်တဲ့ ဝိဝါဒမူလ တရားတွေကိုလဲ ဟောတော်မူတယ်။ အဲဒီတရားတွေကို ဟောပြီးတဲ့နောက် ဒီသာရဏီယတရား ၆-ပါးကိုလဲ ညီညွတ်ရေး တရားအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူပါတယ်။ ဒီသာရဏီယတရား ၆-ပါးထဲက နောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ အရိယာနှင့် ဉာဏ်ဖြင့်တူစေရမယ်ဆိုတဲ့ သာရဏီယ တရားအရ အရိယဉာဏ် အစစ်အမှန်နှင့် ပြည့်စုံနေတဲ့ အရိယပုဂ္ဂိုလ် အချင်းချင်းဆိုရင် ရုပ်နာမ်သိပုံ အဖြစ်အပျက်သိပုံ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တသိပုံ နိဗ္ဗာန်သိပုံချင်း တူနေရမယ်။ အဲဒီလို တူနေတဲ့အတွက် အရိယာအစစ်ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အချင်းချင်း ဆိုရင် အဲဒီ ရုပ်နာမ် အဖြစ်အပျက် အနိစ္စသည် သိပုံချင်း မကွဲပြားဘဲ ညီညွတ်နေဖွယ်သာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီအသိဉာဏ်နှင့်စပ်ပြီး အငြင်းအခုံဖြစ်ဖွယ် မရှိဘူးလို့ ယူသင့်ပါ တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီရုပ်နာမ် အဖြစ်အပျက် သိပုံစသည်ချင်း ကွဲပြားပြီး အငြင်းအခုံဖြစ်နေကြရင် တစ်ဘက်ဘက်က အရိယာ အစစ်မဟုတ်လို့ရင်လဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ သို့မဟုတ် နှစ်ဖက်စလုံးကပင် အရိယာအစစ် မဟုတ်လို့ရင်လဲ ဖြစ်ပါလိမ့် မယ်။

အရိယာအစစ် ဖြစ်ရင်တော့ ရုပ်နာမ် အဖြစ်အပျက် အနိစ္စစသည်ကို သိပုံဟာ အရိယာအချင်းချင်းလဲ တူညီရမယ်။ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်နှင့် ညီညွတ်ရမယ် အဲဒီ ရုပ်နာမ် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အသိဟာ ခိုင်လဲ ခိုင်မြဲနေရမယ်။ မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရားတော်နှင့်လဲ ညီညွတ်ရမယ်။ အဲဒီ ရုပ်နာမ် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အသိဟာ ခိုင်လဲ ခိုင်မြဲနေရမယ်။ အဲဒီလို ခိုင်မြဲပုံကို သူရမ္မဋ္ဌ ဝတ္ထုဖြင့် ထင်ရှားသိနိုင်ပါတယ်။

သူရမ္မဋ္ဌဝတ္ထု

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော် ကာလတုန်းက သာဝတ္ထိမြို့မှာ သူရမ္မဋ္ဌဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူက ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှ အပြင်ပ တိတ္ထိတွေကို ကိုးကွယ်နေတယ်။ တစ်နေ့သောအခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက သူရမ္မဋ္ဌ တရားထူး သိမြင်မည့်အကြောင်း မြင်တော်မူတဲ့အတွက် သူရမ္မဋ္ဌအိမ်ကို ဆွမ်းခံကြွတော်မူတယ်။ သူရမ္မဋ္ဌက မြတ်စွာဘုရားကို မကြည့်ညို သော်လဲ အလွန်ထင်ရှားကျော်စောနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဖြစ်တော်မူတာကို ငဲ့ပြီး မလွှဲမရှောင်သာတဲ့ အနေဖြင့် မြတ်စွာ ဘုရားကို ပင့်ပြီး ဆွမ်းကပ်လှူတယ်။ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးတဲ့အခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက အနုမောဒနာအနေဖြင့် သူနှင့်သင့်လျော်တဲ့ တရားကို ဟောတော်မူပါတယ်။ တရားနာနေရင်း ရှုမှတ်နှလုံးသွင်းလာခဲ့တဲ့အတွက် ဒေသနာတော်၏ အဆုံးမှာ သူရမ္မဋ္ဌဟာ သောတာပန်ဖြစ်သွားတယ်။ မြတ်စွာဘုရားလဲ ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ကြွသွားတော်မူပါတယ်။

အဲဒီအခါ မာရ်နတ်က စဉ်းစားတယ်။ သူရမ္မဋ္ဌဟာ ငါတို့ဘက်သားပဲ။ ဒါပေမယ့် ယနေ့ ဗုဒ္ဓဂေါတမက သူ့အိမ်ကို သွားတယ်။ သူဟာ တရားနာပြီး အယူများ ပြောင်းသွားလေသလားမသိ။ ငါသွားပြီး စုံစမ်းလိုက်ဦးမှပဲလို့ စဉ်းစားပြီးတော့ သူက ဘုရားယောင်ဖန်ဆင်းပြီး သူရမ္မဋ္ဌအိမ်ကို သွားတယ်။ မာရ်နတ်က ဉာဏ်နုတယ် ထင်ရတဲ့ သူတွေအား ထင်ယောင် ထင်မှားဖြစ်အောင် အင်မတန်လုပ်တတ်တယ်။ အမျိုးသမီးတွေများ သူက သိပ်အထင်သေးတယ်။ သူပြောလိုက်ရင် ထင်ယောင် ထင်မှား ဖြစ်သွားမယ်လို့ သူကထင်ထားတယ်။ ဒါကြောင့် သူက ဘိက္ခုနီမတွေ တစ်ပါးတည်း တရားနှလုံးသွင်း နေရာများမှာ သွားသွားပြီးတော့ “ဟဲ့-ဘိက္ခုနီမ လောကမှ ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ မရှိဘူး။ ဆိတ်ငြိမ်ရာမှာ လာနေလို့ အကျိုး မရှိဘူး။ အလကားပဲ။ ဧရာမ ရသေ့ ရဟန်းမြတ်ကြီးတွေမှ ရနိုင်တဲ့ တရားထူးကို လက်နှစ်သက်လောက် ဉာဏ်ပညာရှိတဲ့ နင်တို့ မိန်းမတွေ မရနိုင်ဘူး” စသည်ဖြင့် စိတ်ပျက်ပြား ကျဆင်းသွားအောင် ပြောတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ ဘိက္ခုနီမ တွေက ရဟန္တာမတွေ ဖြစ်နေလို့ တော်ပါသေးရဲ့။ သူပြောတာ ဘာမှ အရာမရောက်ပါဘူး။

ယခုခေတ်ကာလမှာလဲ တရား အားမထုတ်ချင်အောင် စိတ်ဓာတ် ပျက်ပြားအောင် ပြောတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိတယ်။ သူတို့က ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ “သတိပဋ္ဌာန်ဆိုတာ လူတွေအားထုတ်ရတာ မဟုတ်ဘူး။ ပုထုဇဉ်တွေအားထုတ်ရတာ မဟုတ်ဘူး။ အရိယာတွေသာ အားထုတ်ရတဲ့တရားပဲ” စသည်ဖြင့်လဲ ပြောတတ်ကြတယ်။ သောတာပန်ဆိုတာ တရား အားထုတ်လို့ ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး။ တရားနာလို့သိရင် သောတာပန်ဖြစ်တယ်” စသည်ဖြင့်လဲ ပြောတတ်ကြတယ်။ သွားတယ်၊ ရပ်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ကွေးတယ်၊ ဆန့်တယ်၊ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ် စသည်ဖြင့် မှတ်တာဟာ တရားမဟုတ်ဘူး” စသည်ဖြင့်လဲ ပြောတတ်ကြတယ်။ အဲဒီလိုပြောတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မာရ်နတ်၏ ဘက်တော်သားတွေလို့ ဆိုရမှာပဲ။ ဒါမှ မဟုတ်ရင်လဲ မာရ်နတ်က။ သို့မဟုတ် မောဟ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန အစရှိတဲ့ ကိလေသမာရ်က ပူးကပ်ပြီး ပြောတာတွေလို့ ဆိုရမှာပဲ။ အဲဒီလို ပြောကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ တရားအားမထုတ်ဘူး။ အားထုတ်ရင် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ဝေးသွားတယ်။ အားမထုတ် ဘဲ စိတ်ကို အငြိမ်းစားထားမှ နိဗ္ဗာန်ရတယ်” စသည်ဖြင့် တရားအားမထုတ်ဖို့ ပိတ်ပင် ပြောဆိုတဲ့သူတွေက အဆိုးဆုံးပဲ။ မာရ်နတ်အလိုနှင့် တစ်ထပ်တည်း ကိုက်ညီနေတာပဲ။

အဲဒီလို မာရ်နတ်က ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်အောင် လုပ်လေ့ရှိတဲ့အတွက် ဘုရားအသွင် ဖန်ဆင်းပြီး သူရမ္မဋ္ဌအိမ်ကို သွားတယ်။ သူရမ္မဋ္ဌက ဘုရားအစစ် ထင်မှတ်တဲ့အတွက် ဘာကိစ္စရှိလို့ ပြန်ကြွလာပါလိမ့်မလဲလို့ စဉ်းစားပြီး ဘုရားတု မာရ်နတ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်သွားတယ်။ ရှိသေ့စွာ ရှိခိုးပြီး ဒီလို မေးလျှောက်တယ်။ “မြတ်စွာဘုရား အရှင်ဘုရားဟာ အခုတင်ပဲ ဒီအိမ်က ကြွသွားတယ်။ ယခုပဲ ပြန်ကြွလာတယ်။ ဘာအကြောင်းရှိပါသလဲ ဘုရား”လို့ မေးလျှောက်တယ်။ ဒီတော့ ဘုရားတု မာရ်နတ်က “သူရမ္မဋ္ဌရေ-သင့်အား ငါတရားဟောစဉ်က မဆင်ခြင်မိဘဲ ခန္ဓာငါးပါး အကုန်လုံး အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ချည်းပဲလို့ ဟောခဲ့တယ်။ အဲဒီအတိုင်းတော့လဲ မဟုတ်တတ်ဘူး။ အချို့ခန္ဓာများကတော့ နိစ္စ ခုဝ သဿတ ဖြစ်ပြီး မြဲတယ်၊ ခိုင်တယ်၊ အစဉ်ထာဝရ တည်နေတယ်။ အဲဒီအချက်ကလေး ပြင်ချင်လို့ ပြန်လာခဲ့တယ်”လို့ ပြောတယ်။

ဒီတော့ သူရမ္မဋ္ဌက “ဒီစကားဟာ အလွန်ဝန်လေးတဲ့ စကားပဲ။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားများမှာ မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ ပြောဆိုရိုး မရှိဘူး။ မာရ်နတ်ဆိုတာ မြတ်စွာဘုရား၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုလေ့ရှိတယ်လို့ ကြားရဖူးတယ်။ ဒီမာရ်နတ်ပဲ ထင်ပါရဲ့လို့ ဆင်ခြင်ပြီး “သင်ဟာ မာရ်နတ်မဟုတ်လား”လို့ တည့်ထိုးမေးလိုက်တယ်။ အဲဒီလို အရိယပုဂ္ဂိုလ်က မေးလိုက် တော့ မာရ်နတ်က ဟုတ်ပါတယ်လို့လဲ ဝန်ခံ ဖြေဆိုရတယ်။ ဒီတော့ သူရမ္မဋ္ဌက “ဟေ့-မာရ်နတ် သင်လို မာရ်နတ်တွေ တစ်ရာ၊ တစ်ထောင်လာပြီး လှုပ်ပေးမယ့် ငါ၏ ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရားကိုတော့ မလှုပ်စေနိုင်ဘူးလို့ မှတ်ထားပါ။ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားက အားလုံးသော ရုပ်နာမ်သင်္ခါရ တရားတွေဟာ အနိစ္စ မမြဲတာတွေ ချည်းပဲလို့ ဟောသွားတယ်။ ငါကိုယ်တိုင်

လဲ အားလုံးပင် မမြဲဘူးလို့ သိမြင်နေတယ်။ သင်ဟာ ငါ့အိမ်မှာ လာမနေပါနဲ့ ချက်ခြင်းထွက်သွားပါ” လို့ လက်ဖျောက် တီးပြီး နှင်လိုက်တယ်။ အဲဒါဟာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အသိအမြင်တွေ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ခိုင်မြဲနေလို့ပါပဲ။ အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မခိုင်မြဲသေးတဲ့သူဆိုရင် ဘုရားကိုယ်တော်တိုင်က လာပြီး ပြင်တယ်ဆိုတော့ ပယ်ဖို့ ခက်ပါလိမ့်မယ်။

ယခု ကာလမှာ နိုင်ငံခြား သွားနေပြီး ပြန်လာတဲ့ အခါ တစ်ချို့မှာ အယူအဆတွေ တစ်မျိုးဖြစ်လာတယ်။ တစ်ချို့ကတော့ နိုင်ငံခြား သာသနာပြုအနေနဲ့ သွားတယ်။ ပြန်လာတဲ့အခါ အယူအဆတွေဟာ ရှေးကလို မဟုတ်တော့ဘဲ ဖောက်ပြန် လာတယ်။ ဒီလိုဟာမျိုးတွေလဲ ကြားရတယ်။ အဲဒါဟာ အရိယမဂ်ဖြင့် ခိုင်မြဲတဲ့ အသိအမြင်ဉာဏ်ပညာ မပြည့်စုံသေးလို့ပါပဲ။ အရိယမဂ်ဉာဏ်အမြင်နှင့် မပြည့်စုံသေးရင် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အသိအမြင်တွေဟာ ဘယ်လိုပဲ ကောင်းနေတယ် ဆိုပေမယ် လို့ စိတ်မချသေးဘူး။ ယခုဘဝမှာ မပျက်တောင် နောက်ဘဝတွေကျတော့ ပျက်သွားနိုင်တယ်။ ယခုနေအခါမှာ မြန်မာပြည်က ကုသိုလ်ကောင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံတဲ့ သူတွေဟာ တိုးတက်နေတဲ့ အခြားနိုင်ငံတွေမှာ သွားဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်ရင် အဲဒီ ဖြစ်ရာ ဘဝက မိဘဆွေမျိုးတွေ၏ အယူအဆအတိုင်း ဖြစ်သွားဖို့ သေချာပါတယ်။ အဲဒါဟာ အရိယာနှင့် ဉာဏ်ဖြင့် မတူတဲ့အတွက် စိတ်မချရတာ။ မခိုင်မြဲတာပါပဲ။

ဒါကြောင့် အရိယနှင့် ဉာဏ်ဖြင့်တူအောင်လို့ အရိယမဂ်ဉာဏ်အမြင်ကို ရအောင် ကျင့်သုံးအားထုတ်ဖို့ရာ အလွန်ပင် အရေးတကြီးလိုပါတယ်။ ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဖြစ်ခိုက်ရပ်နာမ်ကို ရှုမှတ်လို့ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ သဘောတွေကို ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင် သိပြီး အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့မြင်သွားရင်တော့ အဲဒီ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အသိဟာ တစ်ခါတည်း ခိုင်မြဲ သွားတယ်။ မရှုမှတ် မဆင်ခြင်ဘဲနေတဲ့အခါ သူများလိုပင် မထူးခြားဘူး ထင်ရသော်လဲ ရှုမှတ်လိုက် ဆင်ခြင်လိုက်ရင် ခဏမခဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်သဘောမျှ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ သဘောမျှပဲဆိုတာ ဉာဏ်ထဲရှင်းနေတယ်။ အဲဒါဟာ မျက်မှောက်မှာရော မျက်ကွယ်မှာရော အရိယာနှင့် အသိအမြင် ဉာဏ်ပညာချင်းတူနေပုံပါပဲ။ ဒီအရိယာနှင့် ပြည့်စုံရင် ရှေ့နားက ပြောခဲ့တဲ့ အရိယာသီလနှင့်လဲ ပြည့်စုံတယ်။ မေတ္တာ ကာယကံ၊ မေတ္တာဝစီကံ၊ မေတ္တာမနောကံများနှင့်လဲ ပြည့်စုံတယ်။ သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မိမိပစ္စည်းကို ဝေငှသုံးဆောင်တယ်ဆိုတဲ့ ဂုဏ်နှင့်လဲ ပြည့်စုံတယ်။

ဒါကြောင့် ဒီအရိယပညာဆိုတဲ့ သာရဏီယ ဂုဏ်ကို သာရဏီယတရားထဲမှာ အထွတ်အမြတ်ဆုံး ခေါင်ချုပ် ဖြစ်တယ်လို့လဲ ဟောတော်မူပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီအရိယာပညာ ပြည့်စုံပုံနှင့်စပ်ပြီး စိစစ် ဆင်ခြင်ပုံများကိုလဲ ဒီကောသမ္မိယသုတ်မှာ အကျယ်ဟောတော်မူပါတယ်။ အလွန်လဲ မှတ်သားဖွယ် ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းပါတယ်။ အဲဒါကိုတော့ ဒီကနေ့ည ဟောဖို့ အချိန်မရှိပါဘူး။ တစ်ညတည်း ဟောလို့လဲ ပြီးမှာ မဟုတ်ဘူး။ သုံးညလောက် ဟောရပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ စိစစ်ဆင်ခြင်ပုံများကို နက်ဖြန်ညကျမှစပြီး ဟောရမယ်။ ဒီကနေ့တော့ ဒီတွင်ပဲ ရပ်နားကြပါစို့။

ယခု ဟောခဲ့သော သာရဏီယတရားများနှင့် ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ၊ ပြည့်စုံကြ၍ အတူနေဖူးသူများက တစ်အောက်မေ့မေ့နှင့် အမှတ်ရခြင်းကို ခံယူရရှိနိုင်ကြပါစေ။ အချင်းချင်း အငြင်းအခုံ အကွဲအပြားမရှိဘဲ တစ်သားတည်း ညီညွတ်ကြ၍ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ အမြဲတမ်း ချမ်းသာလျက် ရှိကြပါစေ။ ချမ်းသာစွာနှင့် တိုးတက် အားထုတ်နိုင်ကြ၍ မိမိတို့ အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်ကြပါစေ။

သာဓု.....သာဓု.....သာဓု.....။

သာရဏီယ တရားတော် ဤတွင် ပြီး၏။